

၁၇။လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ကျမရဲ့ငယ်ဘဝကိုသတိရရင်ကျမနဲ့အတူငယ်ဘဝကိုဖြတ်သန်းကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ကိုဆက်
အောင်နိုင်၊ကိုဆက်အောင်ခိုင်၊ကိုထက်မိုးတို့ကိုလဲသတိရမိတယ်။ကျမတို့ကတော်လှန်
ရေးကောင်စီခေတ်မှာမွေးဖွားပြီးမ.ဆ.လ-န.ဝ.တ-န.အ.ဖခေတ်မှာကြီးပြင်းရတဲ့ခေတ်
လူငယ်တွေ။ဒီခေတ်ခရီးကိုအတူလျှောက်ခဲ့ကြတာပါ။သင်္ကန်းကျွန်းဆ-ခရပ်ကွက်မှာ
ကျမဖေဖေနဲ့အတူဦးလှတင်အောင်၊ဦးလှရွှေတို့ကကြက်မွေးမြူရေးနဲ့အသက်မွေးခဲ့ကြ
တာနှစ်၃၀ကြာခဲ့ပါတယ်။ကျမတို့ကြက်ခြံနဲ့ဦးလှရွှေဦးလှတင်အောင်တို့ကြက်ခြံကသိ
ပ်မဝေးပါဘူး။ဒီတော့ရဲဘော်ရဲဘက်ဆက်ဆံရေးကနှစ်၃၀ကြာခဲ့ပါတယ်။

ကျမတို့လမ်းကရေရှားတော့ကိုဆက်တို့ခြံကရေတွင်းမှာရေသွားခပ်ရပါတယ်။ကျမရေ
ခပ်တဲ့အချိန်မှာကိုဆက်၊ကိုခိုင်တို့ကကြက်စာအစာစိမ်းအတွက်ဗေဒါရွက်ကိုစားနဲ့နုတ်
နုတ်စင်းနေပြီ။သီချင်းဆိုရင်းစကားပြောရင်းအစာစိမ်းစင်းကြတယ်။ရေတွင်းမှာရေခပ်
နေတဲ့ကျမကိုလဲစကားလှမ်းပြောတယ်။ကျမကသူတို့ထက်၆နှစ်ငယ်တယ်။ကိုဆက်ကို
ခိုင်တို့နဲ့အမြဲတွေ့ရတာကတော့ကိုထက်မိုးပါပဲ။ကိုထက်မိုးနာမည်ရင်းကကိုမြင့်လွင်ပါ။
သင်္ကန်းကျွန်းသားတွေဖြစ်တဲ့ပေါ်ဦးထွန်း(ကိုမင်းကိုနိုင်)မျိုးသန်းထွဋ်(ကိုမိုးသီးဖွန်)မြင့်
လွင်(ကိုထက်မိုး)တို့ကငယ်သူငယ်ချင်းတွေ။သူတို့သုံးယောက်လုံးကကဗျာသမားစာ
သမားတွေ။ကိုဆက်၊ကိုခိုင်တို့ကဂီတာတီးသီချင်းရေးသူတွေ။ဒါပေမယ့်ခေတ်စနစ်ရဲ့အ
တားအဆီးကြောင့်သူတို့အနုပညာကိုပြည်သူလူထုကိုတင်ပြခွင့်မရှိခဲ့ပါဘူး။ကျမတို့ရှင်
သန်ကြီးပြင်းရတဲ့ခေတ်ကအမှောင်ခေတ်ပါ။ကျမတို့ရဲ့လူငယ်ဘဝကိုစိတ်ကြိုက်ရှင်သ
န်ခွင့်၊တိုးတက်ခွင့်၊လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်၊လွတ်လပ်စွာရေးသားခွင့်၊လွတ်လပ်စွာဖန်
တီးခွင့်တွေမပေးခဲ့ပါဘူး။ဆိုသွမ်းလူငယ်၊လေလွင့်လူငယ်အဖြစ်အာဏာပိုင်ကတွန်းပို့
ခဲ့ပါတယ်။

ဒီထဲကမှကိုထက်မိုး၊ကိုမိုးသီးဖွန်၊ကိုမင်းကိုနိုင်၊ကိုဆက်တို့လိုလူငယ်တွေခေတ်ရေစီး
ကိုစုန်မလိုက်ဘဲခေတ်ရေစီးကိုဆန်တက်ခဲ့ပါတယ်။မတရားဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်နေတဲ့ခေတ်
ဆိုးစနစ်ဆိုးကိုတွန်းလှန်အနိုင်ယူပြီးလူသားတယောက်ရဲ့လွတ်လပ်ရှင်သန်မှုနဲ့အတူလူ့

တန်ဖိုးကပြနိုင်ဖို့ပြည်သူလူထုနဲ့အတူကိုထက်မိုးတို့၁၉၈၈လူထုအုံကြွမှုကြီးမှာပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ကြပါတယ်။ရှစ်လေးလုံးရက်တွေဟာအပြောင်းအလွဲမြန်ဆန်ခဲ့ပါတယ်။၁၉၈၈ကတော့ဘာ၁၈ရက်မှာစစ်တပ်ကအာဏာသိမ်းတော့ရန်ကုန်မြို့ရဲ့နာကျည်းကြေကွဲရာမြင်ကွင်းကိုကိုထက်မိုးကခုလိုရေးခဲ့ပါတယ်။

“ငြိမ်းချမ်းသော၊စည်းလုံးသော။ခိုင်ခန့်သောသာယာသောပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်နဲ့နိုင်ငံတော်အသစ်ကြီးတည်ဆောက်ချင်ကြတဲ့ဗမာပြည်လူထုကိုစစ်အုပ်စုအသစ်ကအငြိုးတကြီးနဲ့စိတ်ရှိလက်ရှိလက်စားချေခွင့်ရသွားတဲ့နေ့ပါ။ဆူးလေစေတီတော်ကစက်ပစ်ကွင်းဖြစ်ခဲ့ရတယ်။လွတ်လပ်ရေးကျောက်တိုင်ကြီးကဘန်ကာဖြစ်ခဲ့ရတယ်။မြို့တော်ခန်းမကရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။စာသင်ခန်းတွေကဘားတိုက်ဖြစ်ခဲ့ပြီးနိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်အဆောက်အအုံကလက်နက်ဂိုဒေါင်။ဒီမြင်ကွင်းကိုမြင်ပြီးပြည်သူလူထုကြီးကနာနာကျည်းကျည်းဖြစ်သွားခဲ့ကြတယ်။ပြည်တွင်းစစ်နာတာရှည်လူမမာမိခင်ကြီးရဲ့မျက်ရည်အသစ်တွေထပ်မံစီးဆင်းရတဲ့နေ့ပါပဲ”တဲ့။

ရှစ်လေးလုံးလူထုအရေးအခင်းအပြီးရန်ကုန်ခရိုင်ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှာကိုဆက်ဇေအောင်နိုင်၊ကိုညိုထွန်းတို့နဲ့အတူကိုထက်မိုးဦးဆောင်လှုပ်ရှားခဲ့ပါတယ်။ရန်ကုန်ခရိုင်ကျောင်းသားသမဂ္ဂလှုပ်ရှားမှုကြောင့်ဘဲကိုထက်မိုးထောင်ကျခဲ့ရပါတယ်။ကိုထက်မိုးထောင်ကျနေတုန်းမှာဘဲကိုထက်မိုးအမေဆုံးသွားပါတယ်။ဈေးတောင်းခေါင်းရွက်သားသမီးတွေကိုလုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးခဲ့တဲ့သူမိခင်ဈာပနကိုသူလူကိုယ်တိုင်လိုက်ပို့ခွင့်မရပေမယ့်အကျဉ်းထောင်သံတိုင်တွေနောက်ကဘဲစိတ်ကူးနဲ့နာကျင်ကြေကွဲစွာပို့ခဲ့ပါတယ်။

ကိုထက်မိုးတို့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားတွေ ၂၅.၉.၁၉၉၀အင်းစိန်ထောင်တိုက်ပွဲမှာအရိုက်ခံခဲ့ရတယ်။ထောင်တွင်းမတရားဖိနှိပ်မှုကိုဆန့်ကျင်တဲ့အတွက်ထောင်အာဏာပိုင်နဲ့ထောက်လှမ်းရေးပေါင်းပြီးရက်ရက်စက်စက်နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားတွေကိုရိုက်နှက်ခဲ့ပါတယ်။အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ပြင်ပကကြားမှာစိုးလို့အာဏာပိုင်ရိုက်နေတဲ့အချိန်မှာဟင်္သာတထွန်းရင်ရဲ့စာဥသီချင်းကိုလော်စပီကာနဲ့ဖွင့်ပြီးရိုက်နှက်ခဲ့တာပါ။ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိသန်းထွန်းကိုယ်တိုင်လုံထိန်းတွေကိုခေါ်လာပြီးရိုက်ခိုင်းခဲ့တာပါ။အဲဒီအချိန်

မှာတာဝန်ကျတဲ့တိုက်ထောင်မှူးကြီးပြီးချို့ကသိပ်မကြာခင်ကမှရဲဘက်စခန်းမှာကိုယ့်
ကိုကိုယ်သတ်သေသွားပါပြီ။ထောက်လှမ်းရေးသန်းထွန်းကတော့သူကိုယ်တိုင်အကျဉ်း
သားအဖြစ်နဲ့ယခုတိုင်အင်းစိန်ထောင်ထဲမှာရှိနေပါတယ်။နိုင်ငံရေးသမားတွေကိုရက်ရ
က်စက်စက်ဖိနှိပ်သူအဖြစ်နဲ့တလျှောက်လုံးနေခဲ့သူကယခုဖိနှိပ်ခံဘဝရောက်တော့သူ
တို့မခံစားနိုင်ကြတော့ဘူး။ဦးတင်အောင်(ခ)အန်ကယ်ကြီး၁၅နှစ်ကြာအကျဉ်းထောင်
ထဲမှာနေခဲ့ရပါတယ်။ထောင်ကလွတ်ခါနီးမှာကလေးကနေမန္တလေး၊မန္တလေးကနေအင်း
စိန်ပြန်ပို့လိုက်ပါတယ်။အင်းစိန်ထောင်မှာတစ်လကြာနေပြီးဧပြီလမှလွတ်ခဲ့တာပါ။အ
လွန်ပူတဲ့ဧပြီလထဲမှာအပူရှိန်ကြောင့်မှူးနေတဲ့ထောက်လှမ်းရေးသန်းထွန်းကိုအခန်းချင်
းကပ်လျှက်အန်ကယ်ကြီးကသံပုရာရည်ဖျော်ပြီးတိုက်ခဲ့ရပါတယ်။

ထောက်လှမ်းရေးသန်းထွန်းကိုအန်ကယ်ကြီးက“ကမ္ဘာကြီးလုံးတာခင်ဗျားယုံပြီလား”
ဆိုတော့ဟုတ်ကဲ့ယုံပါပြီတဲ့။ဆရာကြီးဒဂုန်တာရာရဲရန်သူမရှိမိတ်ဆွေသာရှိစကားကို
အန်ကယ်ကြီးကလက်တွေ့ကျင့်သုံးပြုခဲ့တာပါ။ထောင်ထဲမှာအရိုက်အနှက်ခံရတဲ့ဒဏ်
ရာတွေနဲ့ပြည့်နှက်နေတဲ့ကိုထက်မိုးကထောင်တွင်းအကျဉ်းတန်ဘဝများကိုမေတ္တာတ
ရားတွေနဲ့သာနေထိုင်သွားပါတယ်။ကိုထက်မိုးကိုသူ့မိခင်ဆုံးပြီးတဲ့နောက်သူ့နမလေး
အေးအေးမိုးကဒန်ပေါက်ဆိုင်မှာကြက်သားဆေး၊ပန်ကန်ဆေးပြီးထောင်ဝင်စာတွေနိုင်
ဖို့ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ထောင်ဝင်စာမှာတစ်ထွာသာသာအပေါက်လေးကနေထောင်ဝင်စ
ာပစ္စည်းပေးတဲ့အခါရေဝဲစားတဲ့အထိတနေကုန်ရေနှူးနေရတဲ့သူ့နမလက်ခလေးကိုအ
ကြိမ်ကြိမ်နမ်းရင်းဂုဏ်ပြုပါတယ်။

“ကိုကြီးရယ်အေးမိုးလက်ကကြက်သားနဲ့စွဲနေတော့ညှိနဲ့ဘဲရမှာပေါ့”ဆိုတော့ကိုထက်
မိုးက“ငါ့နမရယ်ဒီအနံ့ကအစ်ကိုတစ်ယောက်အပေါ်ထားတဲ့နမတစ်ယောက်ရဲ့မေတ္တာနဲ့
ပါ”ဆိုပြီးအကြိမ်ကြိမ်နမ်းရှိုက်ခဲ့ပါတယ်။သူ့နမလေးလုပ်အားခနဲ့ဝယ်လာတဲ့သနပ်ပင်
မကြင်လှနွားဆေးလိပ်၊ကျိုက္ကဆံဘီစကစ်၊အာဗြဲခြောက်၊ငပိကြော်အထုပ်အားလုံးက
သေးပေမယ့်မေတ္တာတရားတွေကတော့ကြီးမားပါတယ်။၁၄ရက်တစ်ကြိမ်အိမ်နဲ့တွေ့ရ
ခြင်းဟာအကျဉ်းသားတစ်ယောက်အတွက်ခဏတာလွတ်ရက်စေတာဖြစ်ပါတယ်။မိသ

ဘေးစုမေတ္တာပါဝဲတဲထောင်ဝင်စာအထုပ်ဟာစစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက်အားရှိတဲ့
ခါတ်စာလို့ကိုထက်မိုးနဲ့သူနမအေးအေးမိုးယုံကြည်ထားကြတယ်။

“ဒါတွေဟာတော်လှန်ရေးအတွက်အသက်ဆက်တွဲစိတ်ဓာတ်”လို့ကိုထက်မိုးကပြောခဲ့
ပါတယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံပြီးစစ်အစိုးရရဲ့မတရားဖိနှိပ်မှုကြောင့်ကျောင်းသားလူငယ်
လေးတွေလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲဖို့နယ်စပ်တွေကိုထောင်နဲ့ချီထွက်ခွာသွား
ကြတယ်။တချို့ကတရားဝင်ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ပါတီတွေရဲ့အလံတော်အောက်မှာကျည်ကွ
ယ်ရာရှာခဲ့ကြပါတယ်။ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံမှာဆုံခဲ့၊စုခဲ့၊တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြတဲ့လူငယ်
ကျောင်းသားတွေနောက်ထပ်နေရာအသစ်တစ်ခုမှာဆုံကြ၊စုမိကြပြန်ပါတယ်။အဲဒီနေ
ရာကတော့အကျဉ်းထောင်ပါ။

အကျဉ်းထောင်ထဲမှာပုံမှန်ဖြတ်သန်းရတဲ့နေ့စဉ်ဘဝကိုကိုထက်မိုးကအခုလိုပြောဘူးပါ
တယ်။“ထောင်ထဲမှာအထူးသဖြင့်တိုက်ထဲမှာကျနော်တို့အတွက်အချိန်အများကြီးရှိပါ
တယ်။မနက်ငါးနာရီထမိလွှာချ၊အခန်းထဲမှာကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်၊ရေချိုးဆင်း၊
ထမင်းစား၊နေ့လည်တရားမမောအိပ်၊တရားထိုင်သူကထိုင်၊စကားပြောသူကပြော၊ည
နေစာစား၊သီချင်းဆို၊ညကိုးနာရီအိပ်၊အချိန်အားချိန်တွေများတော့စာဖတ်ချင်လာတယ်
။စဉ်းစာချင်၊လေ့လာချင်စိတ်တွေတားမနိုင်ထိန်းမနိုင်ဖြစ်လာတယ်။ဒါပေမယ့်အာဏာ
ပိုင်ကစာဖတ်ခွင့်မပေးခဲ့ပါဘူး။ဒီအခါကျနော်တို့ထက်အသက်ကြီးတဲ့လူကြီးတွေထံချဉ်း
ကပ်ပြီးသူတို့ဘဝအတွေ့အကြုံစာတွေကိုဖတ်ကြည့်ပါတယ်။တချို့လူတွေကအတွေ့အ
ကြုံကောင်းတွေရှိ၊စွန့်လွှတ်မှုလဲကြီး၊သူတို့ယုံကြည်ချက်တွေအပေါ်လေးလေးနက်နက်
လဲရှိနိုင်ခံချစ်စိတ်လဲမြင့်မြင့်မြတ်မြတ်ရှိကြပါတယ်။သူတို့တွေထဲကစာကောင်းတွေအ
များကြီးရဲ့တော့ကိုဘဝမှာမမေ့နိုင်အောင်ပါပဲ။သူတို့တွေဟာကျနော်တို့အတွက်စာကြ
ည့်တိုက်ကောင်းကြီးပါပဲ”

ဒါကြောင့်လဲနိုင်ငံရေးသမားကိုထောင်ကမ္ပွေးထုတ်ပေးခဲ့တာလို့အဖွားလူထုဒေါ်အမာ
ကပြောခဲ့တာပါ။ထောင်ထွက်တစ်ယောက်ရဲ့အပြန်လမ်းဟာလွမ်းစရာတွေတနှင့်တပိုး
ထမ်းလာရတယ်လို့ကိုထက်မိုးကဆိုပါတယ်။၁၉၉၃မှာကိုထက်မိုးထောင်ကပြန်လွတ်
လာတော့ကျောင်းရှိရင်ကျောင်းသားရှိရတယ်။ကျောင်းသားရှိရင်ကျောင်းသားသမဂ္ဂရှိ
တယ်ဆိုပြီးဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်(ယာယီ)ကိုပြန်လည်ဖွဲ့
စည်းတဲ့အခါအိုးဝေဇော်အမည်နဲ့ဗမာသမားအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင်တာဝန်
ယူခဲ့ပါတယ်။လူ့အခွင့်ရေးဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးယိုဖိုယိုကိုတာမြန်မာပြည်လာရောက်စ
ဉ်မှာကျောင်းသားတွေနဲ့တွေ့ဖို့စဉ်ပေးခဲ့တာကဒလNLDဦးခင်မောင်ဝင်းနဲ့ဒေါ်ခင်မာ
အေးတို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ကိုထက်မိုးကဦးဆောင်ပြီးတွေ့ခဲ့တာပါ။စကားပြန်ဂျပန်မလေးက
တဆင့်လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေ၊ထောင်တွင်းအခြေအနေတွေနဲ့ကျောင်းသားထု
အခွင့်အရေးတွေကိုတင်ပြခဲ့ပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ကိုထက်မိုးကိုဘာပြောချင်လဲလို့မေးခဲ့ပါတယ်။ကိုထက်မိုးက“နောင်
မြန်မာပြည်ဒီမိုကရေစီရတဲ့အခါကျရင်ခင်ဗျားတို့နဲ့ပြန်တွေ့ပြီးကျနော်တို့ကျောင်းသား
ထုအခွင့်အရေးတွေကိုဂျပန်နိုင်ငံအပါအဝင်နိုင်ငံတကာကျောင်းသားထုနဲ့အတူပူပေါင်း
ဆောင်ရွက်ချင်ပါတယ်”တဲ့။

ကျောင်းသားထုအခွင့်အရေးတွေကိုကျောင်းသားထုအားလုံးကိုယ်စားလှူအခွင့်အရေး
ဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးယိုဖိုယိုကိုတာကိုတွေ့ဆုံတောင်းဆိုတဲ့အတွက်စစ်ထောက်လှမ်းဧ
ရေးကကိုထက်မိုးကိုနေအိမ်မှာဝင်ရောက်ရှာဖွေဖမ်းဆီးခဲ့ပါတယ်။ကိုထက်မိုးတစ်ယော
က်ဘဝလုံခြုံမှုအတွက်မေတ္တာတရားတွေနဲ့လဲလှယ်ခဲ့ရပါတယ်။သူသိပ်ချစ်တဲ့အမိမြန်မာ
ပြည်ကြီးနဲ့ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေကိုထားခဲ့ပြီလွတ်မြောက်နယ်မြေကိုတိမ်းရှောင်ခဲ့ရ
ပါတယ်။

ကိုထက်မိုးကတော်လှန်တဲ့ကဗျာဆရာပါ။ကိုထက်မိုးကရဲဘော်စိတ်ရှိပြီးလူထုနဲ့တသား
ထဲရှိတဲ့သူပါ။သူ့ယုံကြည်ချက်ကိုဘယ်တန်ဖိုးနဲ့မှဖြားယောင်းမခံဘဲယုံကြည်ရာကိုရဲရဲ
တွေး၊ရဲရဲရေး၊ရဲရဲလုပ်ခဲ့သူပါ။စံနမူနာပြုသူရဲကောင်းတစ်ဦးလဲဖြစ်ပါတယ်။န.အ.ဖစစ်အ

၁၈၈၈ ရှင်ရဲအကျဉ်းထောင်ထဲမှာပေါင်းလောင်းတရိုးနဲ့ကယန်းပြည်နယ်တရိုးမှာတော်လှန်ရေးတာဝန်နဲ့ဖြတ်သန်းခဲ့သူ၊ သူ့ယုံကြည်ချက်အလံကိုမြဲမြံစွာဆုပ်ကိုင်ရင်းစစ်အာဏာရှင်ကိုအသက်ပေးဆန့်ကျင်သွားသူပါ။ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လွတ်မှုမြောက်များစွာထဲမှာအသက်ကိုစွန့်တဲ့စွန့်လွတ်မှုကတော့တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့စွန့်လွတ်မှုပါပဲ။

တော်လှန်ရေးထဲမှာယူနီဖောင်းဝတ်ရင်းသေနတ်ကိုင်ရင်း၊ မြေဖြူကိုင်ခဲ့တဲ့ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ပါ။ တောင်တန်းဒေသ၊ နယ်စပ်ဒေသတွေမှာစစ်တပ်ကပေါ်တာဆွဲ၊ ဆက်ကြေးတောင်းနှိပ်စက်၊ အဓမ္မပြုကျင့်လို့ရွာပုန်းရွာရှောင်နေရပြီးစာသင်ခန်းနဲ့ဝေးနေရတဲ့ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားပြည်သူကလေးတွေအတွက်မိုးသံ၊ အမြောက်သံ၊ ကျည်ဆံကြားကစာသင်ခန်းမှာကျောင်းဆရာအဖြစ်၊ တော်လှန်ရေးသမားအဖြစ်လူထုအတွက်ရှင်သန်လှုပ်ရှားခဲ့ပါတယ်။ ကိုထက်မိုးကလူထုတိုက်ပွဲနဲ့လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကိုပေါင်းစပ်အောင်ပွဲခံဖို့ယုံကြည်သူတစ်ယောက်ပါ။

လူသားပီပီမိသားစုဘဝကိုခုံမင်ပါတယ်။ ကယန်းသူနော်ကူးနဲ့အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ကလေးမွေးရင်အိုးဝေမိုးလို့ပြောခဲ့ပေမယ့်တကယ်သမီးလေးမွေးလာတော့ “စုကြည်မိုး” လို့ပေးခဲ့ပါတယ်။ သာယာနွေးထွေးပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့မိသားစုဘဝကိုနိုင်ငံရေးသမားတော်လှန်ရေးသမားကိုထက်မိုးမဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ၂၀၀၁ အောက်တိုဘာရက်ညနေနှစ်နာရီခွဲမှာသမီးနဲ့ဇနီးကိုလွမ်းပြီးမီးထဲကနင်းဆီဆိုတဲ့ကဗျာကိုရေးခဲ့ပါတယ်။ ကိုထက်မိုးနဲ့ကျမအလှမ်းကွာဝေးသွားတဲ့နှစ်ပေါင်းများစွာမှာကိုထက်မိုးနဲ့လုံးသွေးနဲ့ရေးခဲ့တဲ့ဒီကဗျာကိုဖတ်ပြီးသူ့ရဲ့ခင်ပွန်းဘဝ၊ ဖခင်ဘဝ၊ နိုင်ငံရေးသမားတော်လှန်ရေးသမားဘဝကိုကျမကြေကြေကွဲကွဲခံစားလိုက်ရပါတယ်။

မီးထဲကနင်းဆီ

ငါ့ရဲ့ ကယောမလေးရေ
သမီးလက်ကိုဆွဲပါ
သံလွင်ကိုကူးပါ
ရွာကိုပြန်သွားပါလေ။

ဒီလိုဘဲလေ

ဒို့ဘဝတွေလဲ

နွေထဲကပန်း

နွမ်းရင်းကလန်းရ။

ပြည်တွင်းစစ်ထဲက

မိသားစုဘဝရဲ့

“ပျော်ရွှင်ဘွယ်ရာ”

“ပြာ”တွေပြန်ဆက်

ဒီလိုနဲ့မနက်ဖြန်တွေ လဲ။

သမီးဟာ

“အနာဂတ်အောင်ပွဲ

သစ္စာအမှန်တရား”

အားလုံးမှာ အရေးပါ ပါတယ်။

မေ့လိုက်ပါ

သင်ခန်းစာနဲ့ တကွ

အနိဗ္ဗာရုံတွေ။

ကျောင်းသားကသူပုန်ဖြစ်

သူပုန်ကဖခင်ဖြစ်

ငါတို့ရဲ့သက္ကရာဇ်တွေဟာ

တိုင်းပြည်ထဲက ရိုးမတောင်တန်းကြီးတွေပါ။

ခြေတလှမ်းစာ

တောအုံ့ခြုံကြား လူသွားလမ်းကလေးများ

ဘယ်တော့မှ ခြုံဖုံးမသွားသလိုမျိုးပ

ရှင်ကဲ့ ခွဲရမှုမှာ

မျှော်လင့်နိုင်တာတွေ တပုံတပင်။

ပြည်တွင်းစစ်မီးလှုံ့ထဲ

ရဲရဲလွမ်း

ရဲရဲလှမ်းချီ

ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးမှသည်

မိသားစုအိမ်များဆီ

မီးထဲကနှင်းဆီတွေ။

သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်...ကျမနှင်းပန်းအိမ်.....ပါ။

၁၈။လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ဖုံးတုံးလုံးတုံးတန်ဆောင်မုန်းမှာကောက်သစ်စပါးနဲ့တွေ့လယ်ကွင်းတွေထဲမှာသင်းပျံ
လို့လှိုင်နေရော့မယ်။စပါးနဲ့ဟုတ်ပါတယ်။ဒီစပါးနဲ့ကျမတို့အသက်ရှင်ရတာပါ။ကျမတို့နို
င်ငံကစိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကထားရတဲ့နိုင်ငံတခု။ဒါပေမယ့်ဒီဆန်စပါးကိုစိုက်ပျိုးရတဲ့တေ
ဘင်သူလယ်သမားကြီးတွေရဲ့ဘဝကတော့သိပ်ကိုပင်ပန်းဆင်းရဲကြပါတယ်။ဒီလိုစပါး

ပေါ်ခါနီးအချိန်ကျမတို့ဆွေမျိုးများရှိရာကိုအလည်သွားရင်ကျမတို့ကြီးဒေါ်ကကောက်ညှင်စပါးကိုရိတ်၊အစေ့ချေမောင်းထောင်းပြီးစကောတချပ်နဲ့ပြာပါတယ်။ပြီးတော့ရေခဲနွေးနဲ့ဖြော။ရေခဲနွေးကြောင့်နူးနပ်သွားတဲ့ကောက်ညှင်မုန့်ဆန်းကိုသကြားနဲ့နယ်ပြီးအုန်းသီးဖွေးဖွေးနဲ့တူတွေတူမတွေကိုဧည့်ဝတ်ပြုပါတယ်။လယ်ရှင်အဂျိုးရဲ့စေတနာနဲ့ရာသီစာလေးပါ။

ကျမတို့ကမုန့်ဆန်းကိုအားရပါးရစားရင်းအဂျိုးစကားကိုလဲနားထောင်ရပါတယ်။လယ်ဧကအသင့်အတင့်ရှိတဲ့ကျမတို့အဂျိုးဆုံးသာသွားရောအမတော်ကြေး၊လယ်ခွန်သီးခွန်၊မြေခွန်မြေဆီဆိုတဲ့အာဏာပိုင်ရောင်းတဲ့ဓာတ်မြေဩဇာဝယ်နိုင်ဖို့အခွန်ပေးနိုင်ဖို့ရုန်းကန်သွားရတာဘယတလျှောက်လုံးနားရတယ်မရှိပါဘူး။ကျမကြီးဒေါ်ပြောတဲ့စကားခုထိကြားယောင်သေးတယ်။ “စားစရာမရှိရင်နေအခွန်ဆောင်စရာရှိရမယ်။အိုစာမရှိရင်နေမင်းစာရှိရမယ်”တဲ့။အဲဒီစကားကိုနုလုံးသွင်းပြီးတောင်သူလယ်သမားကြီးတွေသူတို့ရင်ဝကိုနင်းထားတဲ့စစ်ဖိနပ်အောက်မှာလူးလွန်ရင်းကျွဲနွားနဲ့အပြိုင်ရုန်းကန်နေကြရပါတယ်။ပြည်သူလူထုအများစုကြီးလဲပင်ပန်းဆင်းရဲကြပါတယ်။ဘယ့်လောက်ပင်ပန်းဆင်းရဲပါစေကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကိုယ့်ဘာသာ၊သာသနာအတွက်တော့ချွေးနဲ့စာလေးတွေနဲ့ခလေ့ထုံးစံမပျက်အောင်ဆင်ယင်ကျင်းပကြပါတယ်။

ခုလိုတန်ဆောင်မုန်းလမှာရပ်ကွက်ကျေးရွာ၊မြို့နယ်တိုင်းမှာကထိန်အလှူအတွက်အလှူခံနေကြရော့မယ်။အလှူအကြီးကြီးမလုပ်နိုင်တဲ့သူကကိုယ်နိုင်သလောက်လေးနဲ့အလှူငွေထည့်ပြီးကထိန်အလှူပါဝင်ခွင့်ရတဲ့အတွက်ကထိန်သင်္ကန်းအကျိုးကိုရည်သန်ပြီးကုသိုလ်စိတ်လေးနဲ့ကြည်နူးနေကြမှာပါ။ဥပသကာတွေကလဲအလှူရှင်တွေစိတ်ကြည်နူးအောင်၊လှူချင်စိတ်ဖြစ်အောင်ဘုရားဟောဒေသနာတွေနဲ့ပြောဟောအလှူခံကြပါတယ်။ဒီအခါအလှူရှင်ကအလှူငွေထည့်ရင်းအမိ၊အဖ၊အဖိုးအဖွားများကိုရည်စူးပြီးလှူပါတယ်။ဘယ်သူ့ကိုရည်စူးပါတယ်။ဘယ်သူ့ကိုရည်မှန်းလှူပါတယ်ဆိုဥပသကာကလဲကျန်တဲ့သူတွေပါပတ္တနမောဒနာသာစုခေါ်ရခြင်အကျိုးကိုရရှိစေဖို့အသံချက်စက်နဲ့ပြောဟောကြပါတယ်။ဒီလိုကထိန်အလှူမှာဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကျန်းမာပါစေဆိုပြီးရည်စူးလှူတဲ့အလှူရှင်ဒေါ်လှလှနဲ့အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဥပသကာတို့ထောင်ဂုဏ်ကျခံရတဲ့အဖြစ်

ကတော့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နိုင်ငံဖြစ်တဲ့ကျမတို့မြန်မာနိုင်ငံမှာအတော်လဲအကျည်းတန်ခဲ့ရ
တဲ့အဖြစ်ပါ။

အလှူရှင်ဒေါ်လှလှကသာမာန်ပြည်သူတစ်ဦးပါ။သူတို့မိသားစုကစက်ချုပ်တဲ့အလုပ်နဲ့
အသက်မွေးပါတယ်။နိုင်ငံရေးနဲ့ဆက်နွယ်ပတ်သက်ခြင်းလုံးဝမရှိပါဘူး။ဒေါ်လှလှကမိုး
ကုတ်ယောဂီတစ်ဦးလဲဖြစ်ပါတယ်။သူ့မိသားစုကလဲတရားစခန်းမှာဝေယျာဝစ္စလုပ်ပြီး
သူတို့ယုံကြည်တဲ့ဝိပဿနာတရားကိုကြိုးစားအားထုတ်ကြပါတယ်။ဒေါ်လှလှကရိုးသာ
းတယ်ကျေးဇူးတရားသိတတ်ပြီးနူးညံ့သိမ်မွေ့သူတစ်ယောက်လဲဖြစ်ပါတယ်။သူ့သား
လေးမွေးတဲ့အချိန်မှာဆရာဝန်ကဒေါ်လှလှကိုသူ့ရဲ့ပထမဆုံးမွေးလူနာမို့မွေးလာတဲ့က
လေးကိုသူ့နာမည်ပါအောင်မှည့်ပါလို့ပြောခဲ့တာကိုအလေးအနက်ထားပြီး“အောင်”ပါ
အောင်မှည့်ခဲ့ပါတယ်။

အခုလိုကထိန်ရက်အတွင်းမှာပဲစက်ချုပ်ခလုပ်အားခရှင်းပြီးပြန်လာတဲ့အချိန်လမ်းထိပ်
အလှူခံမဏ္ဍပ်မှာကထိန်လှူရှင်ရရှိတဲ့အကျိုးကျေးဇူးတွေဟောပြောနေတာကိုဒေါ်လှ
လှကြားရပါတယ်။ဒီကထိန်အလှူကိုလှူဒါန်းရတဲ့အကျိုးနဲ့ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကျန်း
မာစေဖို့ရည်စူးလှူပါတယ်ဆိုပြီးသဒ္ဓါပေါက်လို့အလှူငွေကျပ်လှူဒါန်းလိုက်ပါတယ်။ဥ
ပသကာကလဲအလှူရှင်ကျေနပ်အောင်ပီတိဖြစ်အောင်၊အလှူအထမြောက်အောင်ပြော
ဟောဆုတောင်းပေးလိုက်ပါတယ်။ဒေါ်လှလှကတခြားအလှူရှင်တွေလိုနိဗ္ဗာန်ကိုမျက်
မှောက်ပြုရပါစေလို့ဆုတောင်းဘဲဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကျန်းမာပါစေလို့စိတ်ရည်
သန်ပြီးလှူခဲ့ပါတယ်။ဒါကလှူဒါန်းသူရဲ့လွတ်လပ်ခွင့်ပါပဲ။သို့ပေမယ့်စစ်အာဏာရှင်ကခွ
င့်မပြုခဲ့ပါဘူး။ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံဖြစ်တဲ့မြန်မာနိုင်ငံမှာလွတ်လပ်စွာယုံကြည်ခွင့်၊ဘာသာ
ရေးလွတ်လပ်ခွင့်မရှိဘူးဆိုတာကိုစစ်အာဏာရှင်ကသက်သေပြလိုက်ပါတယ်။

ကထိန်အလှူနဲ့တနေကုန်ကျေနပ်ပီတိဖြစ်နေတဲ့ဒေါ်လှလှနဲ့ဥပသကာကိုညဘက်မှာ
ထောက်လှမ်းရေးကလာဖမ်းပါတော့တယ်။ရုံးတင်စစ်ဆေးပြီးတရားသူကြီးကဥပသကာ
ာနဲ့ဒေါ်လှလှကိုအပြစ်ရှိလားလို့မေးပါတယ်။အပြစ်ရှိလို့ရှိတယ်လို့ဖြေရင်လွတ်မယ်လို့
ထောက်လှမ်းရေးစကားကိုနားယောင်ပြီးဥပသကာကအပြစ်ရှိတယ်လို့ဖြေပါတယ်။ဒေါ်

လှလှကတော့ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုသူလူကိုယ်တိုင်မမြင်ဘူးပေမယ့်ချစ်ခင်စိတ်၊
လေးစားစိတ်၊နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ကလွတ်စေချင်တဲ့စိတ်နဲ့ချွေးနဲ့စာနဲ့လှူတဲ့သူအလှူ
ကအပြစ်မရှိဘူးလို့အတွေးရှင်း၊အမြင်ရှင်းခံယူထားတာမို့“ကျမမှာအပြစ်မရှိဘူး”လို့ရုံး
တော်ကိုရဲရဲဝံ့ဝံ့ပြန်ဖြေခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်စစ်ခုံရုံးပီပီဥပဒေကမည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူဆိုပြီးဥပဒေကနဲ့အလှူရှင်ဒေါ်လှ
လှကိုထောင်သုံးနှစ်ချလိုက်ပါတယ်။ဒေါ်လှလှက“အလှူလှူလို့ဒီလိုထောင်ကျမယ်ဆို
တာသိရင်ငါးကျပ်မလှူပါဘူး။အဲဒီနေ့ကစက်ချုပ်ခရိုင်လာတဲ့ငွေတစ်ရာလုံးလှူလိုက်ပါ
တယ်။ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုအားနာလိုက်တာ”တဲ့။

လေစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ကျမတို့မြန်မာလူမျိုးအများစုဟာကိုယ်တဦးထဲကောင်းစားဖို့၊စိတ်ချမ်းသာဖို့၊အလိုပြည့်
ဝဖို့ဦးစားမပေးဘဲအများအတွက်ဘဲဦးစားပေးလေ့ရှိပါတယ်။မိဘအသိုင်းအဝန်းပတ်ဝ
န်းကျင်ကိုလေးစားတန်ဖိုးထားတတ်ပါတယ်။ဒါဟာမြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမြန်မာ့လေ့ထုံး
စံတစ်ခုပါ။ကျမတို့ဟာမြန်မာလူမျိုးများမို့ဒီယဉ်ကျေးမှုတွေရှိတယ်ဆိုတာကိုဒေါ်လှလှက
ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးပြုသခဲ့ပါတယ်။

ဒေါ်လှလှဟာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဝိပဿနာတရားအားထုတ်နေတဲ့မိုးကုတ်ယောဂီပီပီကံကံ
ရဲ့အကျိုးကိုယုံကြည်သလို၊ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကျန်းမာပါစေလို့သူ့ချွေးနဲ့စာလေး
ထဲကငွေနဲ့အလှူဒါနပြုဆုတောင်းလို့ထောင်၃နှစ်အပြစ်ပေးခံရတာဟာကံတရားထက်
စစ်မှန်တဲ့တရားခံကိုခိုင်လုံတဲ့သာဓကနဲ့ဘဝနဲ့ရင်းပြီးသိလိုက်ရပါတယ်။ဒါကတော့စစ်
အာဏာရှင်စနစ်ကြောင့်ပါပဲ။ဘဝဆိုတာကံတရားတစ်ခုကြောင့်မဟုတ်ဘဲစနစ်ကြောင့်
သာယာကြည်နူးတဲ့အိမ်ထောင်ရေးတွေကိုပြုကွဲစေသလိုပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့နေတဲ့မိသား
စုဘဝတွေကိုလဲသောကပွားစေပါတယ်။

အေးအေးချမ်းချမ်းနေချင်လို့ဝိပဿနာတရားအားထုတ်၊ တရားစခန်းဝေယျာဝေစ္စလုပ် ကုသိုလ်ယူနေတဲ့သူ့မိသားစုတွေထောင်ဝင်စာတွေနှင့်ဖို့ကြိုးစားအားထုတ်ရပါတော့တယ်။ တနေ့စာတနေ့အလျင်မှီအောင်ခွန်အားအားပြုပြီးမနည်းရှာစားနေရတဲ့မိသားစုတွေ ထောင်ဝင်စာဆိုတဲ့ဝန်ကိုပါထမ်းခဲ့ရပါတယ်။ ဒေါ်လှလှကိုထောင်ဒဏ်နှစ်နှစ်အင်းစိန်အ ကျဉ်းထောင်ကိုပို့လိုက်တော့အကျဉ်းသူအားလုံးက “အမေစု” လို့ဘဲခေါ်ကြတယ်။ နာမည်ရင်းပျောက်ပြီးဒေါ်လှလှကိုအမှုနာမည်ဘဲခေါ်ကြပါတော့တယ်။

“အမေစု”.. “အမေစု” ဆိုပြီးကျန်တဲ့အကျဉ်းသူတွေကဝိုင်းပြီးစောင့်ရှောက်တယ်။ သူနဲ့အ တူအကျဉ်းထောင်ထဲမှာနေခဲ့ရတဲ့ဒေါ်ခင်မာအေးကဒေါ်လှလှနဲ့ပတ်သက်ပြီးအမြဲဂုဏ် ယူပြောတတ်တာကတော့ “နိုင်ငံရေးကိုဒေါ်လှလှနားမလည်ပေမယ့်ထောင်ထဲမှာနိုင်ငံ ရေးသမားလိုရပ်တည်ချက်ကောင်းတယ်” တဲ့။ အစားအသောက်အနေအထိုင်ဆင်းရဲတဲ့ ဒဏ်ကိုဒေါ်လှလှကြံ့ကြံ့ခံခဲ့ပါတယ်။ ရင်ကြပ်ရောဂါနဲ့အသက်ရှူမဝတဲ့အခါထောင်က ဆေးကုမပေးပါဘူး။ ဒီအခါသူယုံကြည်တဲ့ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပြီးရောဂါမေ့ပျောက်ဖို့သူကြိုးစားပါတယ်။ လူတဘက်သားကိုသနားကြင်နာတတ်သူပီပီထောင်ဝင်စာမ လာနိုင်တဲ့နေ့မကောင်းတဲ့အကျဉ်းသူတွေကိုသူ့လုပ်အားခငွေနဲ့စောင့်ရှောက်ကူညီပါ တယ်။ အဲဒါကတော့ထောင်ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးကပြင်ပကနေအော်ဒါလက်ခံပြီးထောင် ထဲကိုသိုးမွှေးထိုးတတ်သူတွေကိုအခကြေးငွေအနည်းငယ်ပေးပြီးခိုင်းပါတယ်။ ဒီသိုးမွှေး ထိုးခငွေကိုလက်ထဲကိုင်ထားရတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းကိုဝန်ထမ်းကိုမှ ဝါရပါတယ်။ လုပ်အားခပေါ်မှာတခါအမြတ်ထုတ်ခံရတယ်။ ပစ္စည်းမှာတဲ့အပေါ်မှာဈေးတ င်ခံရပါတယ်။ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ်ဒေါ်လှလှရသလောက်ကိုဘဲအမြတ်လို့သဘောထားပြီး နေမကောင်းတဲ့ထောင်ဝင်စာမလာနိုင်တဲ့အကျဉ်းသူတွေကိုသူ့လုပ်အားခနဲ့စောင့်ရှောက် ကူညီခဲ့ပါတယ်။

ထောင်ထဲမှာသင်္ကြန်၃ခါကျခဲ့ပါတယ်။ အကျဉ်းဦးစီးဌာနသင်္ကြန်ယိမ်းကနိုင်ဖို့ဒေါ်လှလှ ကယိမ်းကမယ့်သူတွေအတွက်အကျီလုံချည်ချုပ်ပေးရပါတယ်။ ရင်ကြပ်ရောဂါနဲ့စက်ချုပ် ရတဲ့အတွက်ဒေါ်လှလှအလွန်ပင်ပန်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့်တရက်မှမနားပါဘူး။ ဒီလိုအ လုပ်ဘုတ်ထွက်ပြီးစက်ချုပ်ပြန်လာရင်အကျဉ်းသူတွေအတွက်နားအဟာရပါးစပ်အာ

ဟရဖြစ်အောင်သူကြီးစားနိုင်ပါတယ်။ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကျန်းမာပါစေလို့ဆုတောင်းပြီးအလှူပေးလို့ထောင်ကျရတဲ့ဒေါ်လှလှသူချစ်ခင်လေးစားတဲ့ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၁၉၉၅လွတ်လာတဲ့အချိန်မှာသူ့လဲနှစ်စေ့လို့လွတ်မြောက်ခဲ့ပါတယ်။ခရမ်းလွတ်တော်အမတ်ဦးတင်မောင်ဝင်းနှစ်ပတ်လည်မှာဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုဒေါ်ခင်မာအေးကဒေါ်လှလှအကြောင်းပြောခဲ့ပါတယ်။ဒေါ်လှလှအကြောင်းနားထောင်ပြီးဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သိပ်ကိုစိတ်မကောင်းဖြစ်သွားပါတယ်။ပြီးတော့ဒေါ်စုက“ကျမစိတ်မကောင်းလိုက်တာ။သူ့သီလပေါ်၊သူ့ဒါနပေါ်မှာယုံကြည်တယ်။ဒီလိုသက်ဝင်ယုံကြည်မှုကိုဖိနှိပ်တာစိတ်ထိခိုက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ဒီလူတွေကဒီလိုပါဘဲ။ကျမတို့ကိုမပံ့ပိုးနိုင်အောင်ဝိုင်းဝန်းမကူညီနိုင်အောင်လုပ်တာပဲ”တဲ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ချင်းပြည်နယ်စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်မှာဟားခါးမြို့ကိုစနေနေ့ရောက်မယ်လို့သိထားတဲ့အာဏာပိုင်ကဟားခါးမြို့ပြည်သူလူထုတွေဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုမကြိုနိုင်အောင်လဘက်ခင်းမှာလူကြီးလူငယ်အားလုံးလုပ်အားပေးဆိုပြီးတောင်ယာလဘက်ခင်းထဲပို့ထားလိုက်ပါတယ်။ဟားခါးမြို့လေးကတောင်ပေါ်မြို့လေးမို့အဝင်အထွက်လမ်းကတလမ်းဘဲရှိပါတယ်။စနေနေ့မှာဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ကားပျက်နေလို့ဟားခါးကိုရောက်မလာနိုင်ပါဘူး။တနင်္ဂနွေဘုရားကျောင်းဆင်းတဲ့အချိန်မှာတိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရောက်လာခဲ့တာဘုရားသခင်ဖန်ဆင်းတာလို့ဟားခါးမြို့လူထုကပိုလို့ယုံကြည်သွားကြပါတယ်။ညဘက်ခရီးပြန်ထွက်သွားတဲ့ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုဟားခါးမြို့လူထုကထင်းရှူးမီးတိုင်တွေကိုင်ပြီးမြို့ပြင်အထိလိုက်ပို့ခဲ့ကြပါတယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ဒေါ်လှလှလို့ကိုယ့်ရှင်ထဲကဆန္ဒအမှန်ကိုထုတ်ဖော်ရဲတဲ့ပြည်သူလူထုမျိုး-ဟားခါးမြို့ကမြို့လူထုလိုမျိုးမြန်မာပြည်မှာအများကြီးရှိတယ်ဆိုတာကျမတို့အခိုင်အမာယုံကြည်နေလျက်ပါ။.....သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်....ကျမနှင်းပန်းအိမ်.....ပါ။

၁၉။လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့်

နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ဘဝထဲကအဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့တရားတွေကအားအဖြစ်နဲ့ကျမရင်ထဲ
စီးဝင်လျက်ရှိပါတယ်။ဒီအားတွေဟာယခုကျမအတွက်တရားတခုဖြစ်လာပါတယ်။

ခက်ခဲပင်ပန်းတဲ့ကာလတွေမှာကျမလိုက်နာကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ပတ်ဝန်းကျင်တန်ဖိုးတွေ၊ဘဝ
သင်ခန်းစာတွေနဲ့အားဖြည့်ခဲ့ရတာပါ။ကျမကြီးပြင်းရတဲ့အသိုင်းအဝိုင်းကအများပြည်
သူအပေါ်၊ရဲဘော်ရဲဘက်အပေါ် ဘယ်လောက်အနစ်နာခံလဲဆိုတဲ့စံနှုန်းတွေနဲ့တန်ဖိုး
ဖြတ်ကြပါတယ်။ဘယ်လောက်ချမ်းသာလဲဆိုတဲ့ဂုဏ်ပကာသနတွေနဲ့တန်ဖိုးမဖြတ်ကြ
ပါဘူး။ကျမဂုဏ်သမီးမှာဖေဖေကိုကိုးကျွန်းကလွတ်မြောက်လာပါတယ်။ခုမှမြင်ဖူးရတဲ့
သမီးကိုဖေဖေကရင်းနှီးလာအောင်၊ချစ်ခင်လာအောင်ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ဖေဖေရဲ့ကိုယ်
ပိုင်ပုံပြင်တွေကြောင့်သားအဖမြန်မြန်ရင်းနှီးခဲ့တာပါ။ဖေဖေပြောပြတဲ့ကိုကိုးကျွန်းပုံပြင်
တွေမှာဇာတ်လိုက်တွေအများကြီးပါပဲ။

လက်ရှိဘဝထဲကသူရဲကောင်းပုံပြင်တွေကိုကျပိုလို့စိတ်ဝင်စားခဲ့ရပါတယ်။ဒီထဲကမှကို
ကိုးကျွန်းကနေလှေနဲ့ပင်လယ်ဖြတ်ပြီးတော်လှန်ရေးအတွက်ခရီးဆက်ခဲ့တဲ့ကရင့်အမျိုး
သားဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်အကြောင်းနားထောင်ခဲ့ရပါတယ်။လူငယ်တယောက်ရဲ့စွန့်လွှတ်
စွန့်စားစိတ်၊တိုင်းပြည်ချစ်စိတ်၊ရဲဘော်ချစ်စိတ်တွေကိုနားထောင်ပြီးပုံပြင်ထဲကသူရဲ
ကောင်းကိုမြင်ဖူးချင်ခဲ့တယ်။ကရင့်အမျိုးသားမန်းငြိမ်းမောင်ဆိုတဲ့လူငယ်ဟာပင်လယ်
ကနေလွတ်မြောက်ပြီးဘာတွေဆက်ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုကျမတို့သိချင်ကြပါတယ်။ဒါ
ပေမယ့်ဘဝအခြေအနေကခွင့်မပြုခဲ့ပါဘူး။

ခေတ်စနစ်ရဲ့လှိုင်းတံပိုးကဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်ရဲ့တောက်ပတဲ့အတိတ်ကြီးနဲ့ပစ္စုပန်တော်
လှန်ရေးကိုကြိုးဆက်သူအဖြစ်ကျမကိုရိုက်ပုတ်လိုက်ပါတယ်။တော်လှန်ရေးရေစီးကြေ
ောင်းကခက်ထန်ပါတယ်။ဒီတော်လှန်ရေးထဲမှာခုချိန်ထိဘဝတခုလုံးပေးဆပ်သူအဖြစ်ရ
ပ်တည်နိုင်ဖို့ဘယ်လိုအရာတွေကတွန်းအားဖြစ်စေပါသလဲ။

“၁၉၄၇မှာKNUအစည်းအရုံးအဖွဲ့ကိုမတရားသင်းကြေညာခဲ့ပါတယ်။ကရင့်လက်နက်
ကိုင်တော်လှန်ရေးဟာကရင့်အမျိုးသားတွေရွေးချယ်ခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူး။အုပ်စိုးသူအစိုးရ

ရကနိုင်ငံရေးကိုနိုင်ငံရေးနည်းနဲ့မဖြေရှင်းခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်ကရင်အမျိုးသားတွေကိုက
ကွယ်ဖို့အတွက်၊ စောင့်ရှောက်ဖို့အတွက်ကရင်တော်လှန်ရေးကိုရွေးချယ်ခဲ့တာဖြစ်ပါ
တယ်။ နှစ်ပေါင်း၆၀ကျော်မှာကရင်အမျိုးသားဘက်ကအုပ်စိုးသူတွေနဲ့နိုင်ငံရေးကိုနိုင်ငံ
ရေးနည်းနဲ့ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ကြိမ်တိတိကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၄၉ခုနှစ်မှာတကြိမ်၊ ၁၉၅၈ခု
အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်မှာတကြိမ်၊ ၁၉၆၃တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်မှာတကြိမ်၊
၁၉၉၆န.ဝ.တလက်ထက်မှာတကြိမ်၊ ၄ကြိမ်စလုံးအုပ်စိုးသူကကရင်အမျိုးသားတွေကို
လက်နက်စွန့်ဖို့လက်နက်ချဖို့ပဲပြောခဲ့ပါတယ်။ ကရင်တွေကြည့်ချင်ရင်ပြတိုက်မှာကြည့်
ရမယ်ဆိုပြီးစစ်ပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။

စစ်မှန်တဲ့တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကိုအသိအမှတ်ပြုမှု၊ လူမျိုးတမျိုးရဲ့ယဉ်
ကျေးမှုလေ့ထုံးစံတွေကိုအပြန်အလှန်လေးစားမှုရှိမှသာစစ်မှန်တဲ့ဒီမိုကရေစီရရှိမှာဖြစ်
ပါလိမ့်မယ်။ ဖ.ဆ.ပ.လကလူမျိုးရေးအထိကရုန်းဖန်တီးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကအတီး
ဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်သိတတ်စအရွယ်ပါ။ အတီးတို့ကမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ပန်းတနော်ရွာဘက်
ကဖြစ်ပါတယ်။ မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်တွေကတမျှော်တခေါ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာထဲကကရင်
ဗမာချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာနေထိုင်ခဲ့တဲ့ချစ်ကြည်မှု၊ ယုံကြည်မှု၊ စည်းရုံးမှုကိုလူမျိုးရေးအထိ
ကရုန်းဖန်တီးပြီးအုပ်စိုးသူကဖျက်ဆီးခဲ့ပါတယ်။

ဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်အမြဲပြောတဲ့စကားရှိပါတယ်။ အတီးဘဝမှာဂုဏ်ယူရတဲ့အကြောင်း ၂
ချက်ရှိတယ်။ မိဘမရှိတဲ့ငယ်စဉ်ဘဝမှာကိုယ့်ဘဝကိုယ်ကျောင်းခွဲရပါတယ်။ ကိုယ့်ဘဝ
ကိုယ်ရုန်းကန်ခဲ့ရတယ်။ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာဖြစ်ရင်စာဖတ်တယ်။ စာဖတ်တဲ့အမွေကိုအ
ဖေ့ဆီကရခဲ့ပါတယ်။ စာပေအသိနဲ့ကိုယ့်ဘဝကိုမပျက်ဆီးအောင်နေခဲ့တယ်။ နောက်တ
ခုကတော့ဗမာပြည်မှာအတိုးတက်ဆုံးအင်အားစုတွေနဲ့မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အတိုးတ
က်ဆုံးလူ့အဖွဲ့အစည်းထဲကဗ.က.သ၊ ရ.က.သကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေနဲ့လက်
တွဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ တိုးတက်တဲ့ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်တဲ့လေထီးပိုလ်အုန်းမောင်၊
ဦးခင်မောင်မြင့်၊ ဆရာဗန်းမော်တင်အောင်၊ ဆရာမြသန်းတင့်၊ ဆရာရာဂျန်တို့နဲ့ကိုကိုးကျွ
န်းမှာအတူနေခဲ့ရတဲ့အတွက်မှန်ကန်တဲ့အတွေးအခေါ်၊ မှန်ကန်တဲ့အသိတွေရခဲ့ပါတယ်
ဒါကြောင့်ဒီနေ့ထိတော်လှန်ရေးထဲမှာပါဝင်နိုင်ခဲ့တာပါ။ ကိုယ်ကျိုးစွန့်သွားတဲ့ခေါင်းဆေ

၎င်းတို့ဟာစေတနာသန့်သန့်နဲ့လုပ်ဆောင်သွားခဲ့တယ်။အတီးဘဝမှာကြောက်စရာကုန်သွားလို့ဘာမှမကြောက်တော့ဘူးလို့ဆိုတဲ့ဖခိုမန်းငြိမ်းမောင်ကအသက်၆၀ကျော်အရွယ်နဲ့မမျှသိပ်ကိုတက်ကြွတဲ့သူပါ။နှစ်လို့ဖွယ်အမှုတွေရှိပါတယ်။

၇၁ကြိမ်မြောက်ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်မိန့်ခွန်းထဲကကရင်လူမျိုးတွေရဲ့အတိတ်ပစ္စုပန်ကိုမျက်ဝါးထင်ထင်မြင်မြင်ခဲ့ရပါတယ်။“ကျနော်တို့တွေခုလိုကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲကိုကျင်းပနေချိန်မှာကျနော်တို့ရဲ့ပြည်သူ့ကရင်အမျိုးသားတွေဟာရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာပြင်မှာစစ်အစိုးရရဲ့ဖိနှိပ်မှုကြောင့်အသက်ရှင်ရပ်တည်ဖို့အတွက်တရိတ္တန်တွေလိုပြေးလွှားပုန်းရှောင်နေရပါတယ်။ကိုယ့်လူမျိုးရဲ့ရိုးရာပွဲကိုသူများနိုင်ငံထဲမှာကျင်းပရတာသိပ်ကိုကြံ့ခံရာကောင်းပါတယ်။စောဘဦးကြီးပြောတဲ့စကားကိုနှစ်သစ်ကူးလက်ဆောင်ပေးပါရစေ။ကရင်လူမျိုးတွေဟာတော်လှန်ရေးတစ်ခုခုမှမလုပ်ခဲ့ဘူး။အခုတော်လှန်ရေးကပထမဦးဆုံးနဲ့နောက်ဆုံးဖြစ်တယ်။ကရင်တွေဟာအုပ်ချုပ်တဲ့လူတန်းစားတွေတစ်ခုမှမဖြစ်ခဲ့ဘူး။အဖိနှိပ်ခံလူမျိုးတမျိုးအဖြစ်နဲ့ဘဲနေခဲ့ရတယ်။ရန်ကုန်သွားပြီးလည်စင်းမပေးသရွေ့ကရင်တော်လှန်ရေးဟာဘယ်တော့မှမကျဆုံးဘူးတဲ့”။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့်

မုန်တိုင်း၊လှိုင်း၊ပင်လယ်ကြားမှာလှေငယ်တစ်စီးနဲ့၁၄ရက်ကြာရုန်းကန်ကျော်ဖြတ်ခဲ့သူတဦး၊သဘာဝအန္တရာယ်ကနေလွတ်မြောက်ပြီးမှမိမိရဲဘော်လွတ်မြောက်ရေးအတွက်ပြန်လည်အဖမ်းခံခဲ့ရတဲ့လူသားတဦး၊သာမန်ကာလရဲ့သူရဲကောင်းတဦးမဟုတ်တဲ့သူ။မြေရိုင်းပြင်ပြီးလေရိုင်းဆန်နေရတဲ့ဖခိုမန်းငြိမ်းမောင်ကသူတို့ဖြတ်သန်းခဲ့တဲ့သမိုင်းခေတ်အတွေ့အကြုံထဲကရဲဘော်တွေရဲ့ကြီးမြတ်တဲ့ပြိုင်ဆိုင်မှုတွေနဲ့ခြေခြေမှာသင်ပုန်းချေခြင်းကိုရွေးချယ်ခဲ့သူတယောက်လဲဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၆၅ခုမှာမြေအောက်တော်လှန်ရေးသမားအဖြစ်နဲ့အတီးအဖမ်းခံခဲ့ရပါတယ်။ဘောင်ဒီစစ်ကြောရေးစခန်းမှာအရှင်လတ်လတ်အရေခွံအခွာခံခဲ့ရပါတယ်။၁၉၆၈မှာအင်းစိန်ထောင်ကိုအပို့ခံလိုက်ရပါတယ်။ထောက်လှမ်းရေးစာမေးပွဲကျခဲ့သူတွေပေါ့။အုပ်စိုးသူ

အကြိုက်မဖြေဘဲကိုယ်ယုံကြည်ရာကိုရဲရဲဖြေခဲ့သူတွေပါ။ပြည်တော်ညွန့်သင်္ဘောနဲ့လူ
ပေါင်း ၂၃၃ယောက်ကိုတင်ပြီးတညနဲ့တနေ့လုံးမောင်းခဲ့ပါတယ်။နောက်နေ့မနက်၁၀နာ
ရီမှာကမ်းတက်ရေယာဉ်ပေါ် ကုန်းပေါင် ၂ချပ်ထိုးပြီးနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားတွေကိုဆင်း
ခိုင်းပါတယ်။ကိုကိုးကျွန်းသောင်ပေါ်မှာနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားထဲကဆရာဗန်းမော်တင်
အောင်ရပ်ပြပါလို့ထော်ပိုင်ကြီးမိုလ်ထွန်းရင်လောကပြောပါတယ်။ဆရာဗန်းမော်တင်
အောင်ရပ်ပြတော့ကျနော်ကဆရာစာဖတ်ပရိသတ်တဦးပါတဲ့။ပြီးတော့ဆက်ပြောတယ်
ကိုကိုကျွန်းကဗမာပြည်ပိုင်တာဆိုတော့ခင်ဗျားတို့လဲပိုင်တာပေါ့။ကျွန်းပေါ်မှာတော့ကို
ယ်ထူကိုယ်ထပဲတဲ့။ပြေးရဲရင်ပြေးကြည့်။ကျွန်းပတ်လည်မှာငါးမန်းတွေရှိတယ်တဲ့။

ကျွန်းပို့တယ်ဆိုတာအမြင့်ဆုံးဖိနှိပ်မှုကပါပဲ။ကျွန်းပေါ်မှာတစုတဝေးကြီးနေခွင့်ရတာဘဲ
ရှိတယ်။ထောင်ဝင်စာတွေဖို့ဝေး၊မိသားစုနဲ့စာအဆက်အသွယ်တောင်မရှိခဲ့ပါဘူး။စာအ
ဆက်အသွယ်ရဖို့အသက်နဲ့ရင်းပြီးထောင်တွင်းတိုက်ပွဲတွေဆင်နွှဲခဲ့ရပါတယ်။အတီးတို့
ခေတ်ကအနစ်နာခံတဲ့စိတ်၊ကိုယ်ကျိုးစွန့်တဲ့စိတ်နဲ့ပြိုင်ရတာပါ။ဆိုတဲ့သီချင်းတောင်
တော်လှန်ရေးသီချင်းဘဲဆိုကြတာပါ။ငါးတကောင်ရလာရင်တောင်ကိုယ်များတဲ့ငါးကို
ယ်မစားပါဘူး။ဘယ်သူ့အရင်ကျွေးမလဲစဉ်းစားတယ်။ဖျားနာတဲ့သူ၊နာလန်ထတဲ့သူ၊အ
သက်ကြီးတဲ့သူအတွက်စဉ်းစားတယ်။အနိမ့်ဆုံးကိစ္စကစပြီးစွန့်လွှတ်ကြတာပါ။အတီး
ကအင်မတန်ကောင်းတဲ့နိုင်ငံရေးပတ်ဝန်းကျင်မှာရှင်သန်ခဲ့ရပါတယ်။ရဲဘော်တွေရဲရဲ
ဘော်စိတ်ကလေးစားတန်ဖိုးထားမှုပဲ။ညီညွတ်ရေးဆိုတာတိုက်ပွဲမှာတည်ဆောက်တဲ့
ညီညွတ်ရေးဟာအခိုင်မာဆုံးပဲ။တိုက်ပွဲပြင်းလေ၊ညီညွတ်ရေးခိုင်မာလေပါပဲ။

၁၉၇၄စက်တင်ဘာ ၂၀ရက်နေ့မှာပြေးရဲပြေးကြည့်မန်းတွေဝိုင်းထားတယ်ဆိုတဲ့ကျွန်း
ကနေအတီးဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်နဲ့အတူဖထီးမန်းအောင်ကြည်၊ဦးအောင်ငွေတို့၃ဦးလှေ
တစီးနဲ့ထွက်ပြေးခဲ့ကြပါတယ်။ဆတ်သဖူးခြုံထဲမှာဖွက်ထားတဲ့လှေကိုဝိုင်းပြီးရေထဲကို
တွန်းချပေးသူရဲဘော်၆ယောက်ကိုအတီးကအလေးပြုပြီးပြည်သူလူထုအတွက်ဆက်
လက်တိုက်ပွဲဝင်သွားပျံ့မယ်လို့ကတိပေးခဲ့ပါတယ်။အဲဒီအချိန်မှာအသက်စွန့်ပြီးပင်လ
ယ်ကိုစွန့်စားရမယ့်စိတ်၊သေဖော်သေဖက်ရဲဘော်တွေနဲ့ခွဲရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်ကအတီးရင်
ထဲမှာလှိုင်းတံပိုးထန်နေခဲ့ပါတယ်။

အတီးတို့ပင်လယ်ထဲမှာ၁၄ရက်ကြာခဲ့ပါတယ်။ပင်လယ်ရဲလှို၊၀့က်ချက်ကိုသိခဲ့ရသလို လှိုင်းကြီးလှေအောက်ဆိုတံစကားကိုလက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။၁၄ရက်မြောက် နေ့မှာလှေရဲရွက်တိုင်ခြေရင်းမှာမဲမဲလေးတခုတွေတယ်။ကမ်းခြေတခုပါပဲ။ရွာကမွန်ရွာ ဖြစ်ပါတယ်။ပထမဆုံးတွေတဲ့လူကကိုသိန်းတန်လို့ဆိုပါတယ်။ကိုသိန်းတန်ကဘဲမွန်ရွာ သူကြီးဆီသွားဖို့ပြောပါတယ်။မွန်ရွာသူကြီးကတော်လှန်ရေးကတင်ထားတဲ့သူကြီးဆို တော့အတီးတို့အားကိုးမိတယ်။ဒါပေမယ့်သူကြီးကအတီးတို့ကိုစစ်တပ်ကိုအပ်လိုက်ပါ တယ်။ဒါတင်အားမရသေးဘူး။အချုပ်ခန်းထဲလာပြီးအတီးကိုလှောင်ပြီးနဲ့ပြီးကြည့်လို က်ပါသေးတယ်။သူကြီးအပြီးကအတီးရင်ကိုဓားနဲ့ထိုးလိုက်သလိုခံစားလိုက်ရပါတယ်။

အတီးနဲ့ဦးအောင်ငွေကိုရထားနဲ့ရေးကိုပို့လိုက်ပါတယ်။အချုပ်ခန်းမရောက်ခင်ရထားနဲ့ ရေးကိုမသွားခင်အတီးတို့ခံစားရတဲ့ခံစားမှုတွေကရုပ်ရှင်တွေဝတ္ထုတွေထက်သည်းထိ တ်ရင်ဖိုများလှပါတယ်။သံဖြူဇရပ်ရောက်ခါနီးအနားကစစ်သားကိုအတီးကဝင်လုံးပြီး သေနတ်လှလိုက်ပါတယ်။ရဲထားရဲ့အရေးပေါ်သံကြီးကိုဆွဲကြတဲ့အချိန်မှာဦးအောင်ငွေ ကရထားပေါ်ကခုန်ချပြီးတောင်ကြားထဲကိုသေနတ်ထမ်းဝင်သွားရတာကိုနောက်ဆုံးမြ င်လိုက်ရတာပဲ။အတီးကိုတော့အင်းစိန်ထောင်ပြန်ပို့လိုက်တယ်။

၁၉၇၄မှာအင်းစိန်ထောင်ကနေပြန်လွတ်လာပြီးအတီးရွာကိုပြန်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။မြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်ကအရင်လိုမဟုတ်တော့ပါဘူး။KNUရဲ့ကြိမ်မြောက်ကွန်ဂရက်ကိုဖထီးမန်းဒါ ဝိတ်ကမင်းသွားလေ့လာတဲ့။တော်လှန်ရေးနယ်မြေရောက်တော့ကရင့်တော်လှန်ရေးရဲ ဘော်တွေသေနတ်လွယ်ဘောလုံးကန်နေတာကိုမြင်ရတာကျက်သရေရှိလိုက်တာ။လူ မျိုးတိုင်းကကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ရှိရမယ်မို့လား။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့်၊ပြာသိုလဆန်း၁ရက်ဟာကရင်နှစ်သစ်ကူးကောက်သ စ်စားပွဲတော်ပါ။ကောက်သစ်စပါးဖြစ်ဖို့စိုက်ပျိုးခဲ့တဲ့စပါးအစေ့တွေဟာချက်ခြင်းထသီး ချက်ခြင်းကောက်သစ်ပေါ်ရတာမဟုတ်ပါဘူး။အဆင့်ဆင့်ဖြတ်သန်းအချိန်ယူခဲ့ရပါတ ယ်။ဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်တို့ဒီမိုကရေစီမျိုးစေ့တွေဘဝ၊ချွေးသွေးအသက်တွေအများကြီးနဲ့

အတူသမိုင်းများစွာ၊ မျိုးဆက်များစွာကြိုပက်ထားပါတယ်။ ဒီကောက်သစ်ပေါ်ချိန်မှာကျ
မတို့အားလုံးရိတ်သိမ်းပျော်ရွှင်ရမယ်လို့နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းယုံကြည်နေမိပါတယ်ရှင်၊
သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျမနှင်းပန်းအိမ်ပါ။

၂၀။ လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

မြစ်ဆိုတာမကွေ့ရင်မလှသလိုဘဝမှာလည်းအချိုးအကွေ့ရှိမှပြည့်စုံတယ်လို့ဆိုကြပါတယ်။ ဒီစကားကကျမတို့ဗမာပြည်ပြည်သူလူထုတွေခံစားနေရတဲ့ဒုက္ခအခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားရုန်းကန်နိုင်ဖို့အားပေးလိုက်တဲ့စကားလို့ကျမခံစားရပါတယ်။ ကျမတို့လူထုကလည်းလောကခံအထုအထောင်းဘယ်လောက်ခံရခံရထောင်းတိုင်းအကြေမခံပါဘူး ဒါကြောင့်လည်းဗမာပြည်လူထုကတိုင်းပြည်ရဲဆင်းရဲဒုက္ခ၊ စစ်အာဏာရှင်ရဲဖိနှိပ်မှုတွေကိုရင်စည်းခံပြီးတိုက်ပွဲဝင်နေကြတာပါ။ ဒီကြားထဲကနိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမိသားစုတွေကလည်းဆင်သွားရင်လမ်းဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အတိုင်းနှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်တွေနဲ့ဝေးလံခေါင်သီတဲ့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားတွေရှိရာအကျဉ်းစခန်းတွေဆီကိုမရောက်ရောက်အောင်သွားနေကြပါတယ်။

ဒီထဲကမှကလေးထောင်မှာနှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်နဲ့၁၉၉၉ထဲကအကျဉ်းကျခံနေရတဲ့ကျောင်းသားကိုအေးအောင်၊ အရှင်ဂွမ္ဘီရ၊ မစုစုနွေး၊ ရေမျိုးဆက်ကျောင်းသားကိုအောင်နိုင်၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အဖွဲ့ဝင်ရခိုင်ပြည်နယ်တောင်ကုတ်ကကိုမင်းအောင်၊ ရှမ်းအမျိုးသားခေါင်းဆောင်ဦးစိုင်းညွန့်လွင်၊ မြန်မာနေ့ရှင်းသတင်းဂျာနယ်အယ်ဒီတာကိုသက်ဇင်၊ တကိုယ်တော်ဆန္ဒပြတဲ့ဦးအုန်းသန်း၊ အစရှိတဲ့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကိုသူတို့မိသားစုတွေပင်ပင်ပန်းပန်းခက်ခက်ခဲခဲနဲ့ထောင်ဝင်စာသွားတွေ့နေရပါတယ်။

ဒီခရီးဒီလမ်းတွေကဘယ်လောက်ပင်ပန်းဆင်းရဲလဲ။ ဘယ်လောက်သက်စွန့်စံဖျားသွားရလဲဆိုတာအကျဉ်းကျမိသားစုတွေကိုယ်စားကျမပြောပြချင်ပါတယ်။ ခင်ပွန်းသည်အတွက်ထောင်ဝင်စာနစ်၊ ဘဝတူအကျဉ်းကျမိသားစုတွေအတွက်အဖော်အဖြစ်လိုက်ပို့

ပေးခဲ့ရတဲ့ ၂နှစ်စုစုပေါင်းကလေးထောင်ထောင်ဝင်စာခရီးရဲ့အတွေ့အကြုံတွေကပြော
ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါဘူး။ဆယ်စုနှစ်အတွင်းကလေးထောင်ထောင်ဝင်စာခရီးမှာလမ်းခရီး
တွေအသစ်သစ်ပြောင်းခဲ့ပါတယ်။မြစ်ကူးတံတားအသစ်တွေဖြတ်ခဲ့ရတယ်။ယာဉ်ရထား
တွေအဆင့်ဆင့်စီးနင်းခဲ့ရတယ်။လမ်းတွေကတော့တဖြည်းဖြည်းပိုဆိုးလို့လာပါတယ်။

ကျမတို့သွားနေရတဲ့ထောင်ဝင်စာလမ်းခရီးကခန္ဓာကိုယ်တင်ပင်ပန်းတာမဟုတ်ဘဲစိတ်
ပါပင်ပန်းရတဲ့ခရီးပါ။၁၉၉၈မှာရန်ကုန်ကနေမန္တလေးကိုရထားစီး၊မန္တလေးကနေကလေး
မြို့ကိုကားနဲ့သွားရတဲ့အခါမဟာမြိုင်တောကိုဖြတ်ရပါတယ်။အဲဒီတုန်းကမဟာမြိုင်တော
ကိုဘဲအားထားရတာပါ။မုံရွာယာကြီးလမ်းမဖောက်သေးပါဘူး။ချင်းတွင်းမြစ်ထဲမှာဖြ
တ်သန်းနေတဲ့ရှော်တယ်ရေယာဉ်တွေလဲမရှိသေးပါဘူး။နွေဇွေမိုးမိုးမဟာမြိုင်ကိုဘဲအာ
းထားဖြတ်သန်းရပါတယ်။ရန်ကုန်မန္တလေးရထားပေါ်တညအိပ်စီးပြီးမနက်ကိုးနာရီမန္တ
လေးရောက်-မန္တလေးကနေညနေ၃နာရီရထားနဲ့ချက်ခြင်းကလေးမြို့ကသွားတဲ့ကားစီးရ
တယ်။ခုလိုလူစီးသီးသန့်မရှိသေးပါဘူး။ကျမတို့စီးတဲ့ကားတွေကကုန်အပြည့်တင်ပြီးမှ
လူကုတ်တုတ်ထိုင်လိုက်ရတာပါ။မန္တလေးကနေညနေ၃နာရီထွက်တဲ့ကားကကားက
ကောင်းမယ်၊လမ်းကောင်းမယ်ဆိုနောက်နေ့ညနေ၅နာရီမှကလေးမြို့ကိုရောက်ပါတယ်။

မဟာမြိုင်လမ်းကဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှာအင်္ဂလိပ်စစ်ဆုတ်ခွာရင်းဖောက်ခဲ့တဲ့လမ်းပါ။ထပ်
ပြီးမပြုပြင်နိုင်ဘဲလမ်းဟောင်းကိုသာခက်ခက်ခဲခဲသွားခဲ့ရပါတယ်။မဟာမြိုင်တောထဲ
ကချောင်းကူးတံတားတွေကသစ်သားတံတားတွေအများဆုံးပါ။တံတားတွေကျိုးပြီးတံ
တားပေါ်ကကားမမောင်းနိုင်ဘဲလမ်းလွဲကွင်းလမ်းကနေမောင်းရတဲ့နေရာတွေလဲများပါ
တယ်။ကွင်းလမ်းမရှိရင်တံတားပေါ်ကဘဲကားဖြတ်ပြီးခရီးသည်တွေကလမ်းဆင်းလျှ
ောက်ရပါတယ်။ကျမတို့စီးလာတဲ့ကားကောင်းပေမယ့်ရှေ့မှာကားကပျက်နေရင်လဲကျမ
တို့ရှေ့ဆက်မသွားနိုင်ပါဘူး။ကားတစီးသွားသာရုံဘဲလမ်းရှိတာပါ။ပေ၃၀၀၀-၄၀၀၀
ကျော်အမြင့်ရှိတဲ့တောင်တက်လမ်းပေါ်မှာကားပျက်လို့ကတော့စိတ်ရောကိုယ်ပါဒုက္ခ
ရောက်ပြီ။ရွာဆက်ပြတ်တဲ့အတွက်စားစရာ၊သောက်စရာရေရှားပါးလို့ပါ။

ရန်ကုန်ကနေထောင်ဝင်စာတွေဖို့ချက်ပြုတ်ကြော်လှော်လာတဲ့ဟင်းတွေသိုးကုန်မှုကပ်
ကုန်ရင်ဆိုတဲ့သောကအပူကအတော့်ကိုဖိစီးပါတယ်။ထပ်ပြီးဝယ်စရာငွေကြေးကမရှိ။
သိုးနေတဲ့ဟင်း၊မို့ကပ်သွားတဲ့ဟင်းကိုပဲထောင်ကလူကိုမကြွေးရက်နဲ့လက်ရှိကိုယ်ခံစား
နေရတဲ့ကာယဒုက္ခထက်စိတ်ဒုက္ခကပိုကြီးပါတော့တယ်။ရာသီဥတုပူပြင်းလို့၊ကားပျက်
လမ်းပျက်လို့ကြာသွားတဲ့အခါထမင်းသိုးသွားဝယ်စားလို့ရနိုင်တဲ့ရွာဈေးဆိုင်တွေမှာဒေ
သထွက်ငှက်ပျောသီးအဝစားပြီးရေသောက်နေလိုက်ကြတယ်။ဈေးဝယ်လို့မရတဲ့ရွာဆ
က်ပြတ်တဲနေရာကားပျက်ရင်တော့သိုးနေတဲ့ထမင်းထဲကမာမယ်ထင်တဲ့ထမင်းခဲလေး
ကိုရွေးပြီးအာသာပြေစားရတဲ့အခါလဲရှိပါတယ်။

မဟာမြိုင်တောတောင်အလယ်မှာကျမတို့လမ်းခရီးရဲဂွမ္ဘီရဆန်တဲ့ပုံပြင်တွေလဲနားထေ
ဝင်ရပါတယ်။မဟာမြိုင်ကိုဖြတ်ရင်မဟာမြိုင်ရဲအမြင့်ဆုံးတောင်ထိပ်မှာနတ်ကွန်းရှိပါတ
ယ်။ဗိသာနိုးဘုရင်မကြီးရဲနတ်ကွန်းပါ။ညသန်းခေါင်အချိန်မှရောက်ရင်အဲဒီနတ်ကွန်း
မှာကားစပယ်ယာကအမွှေးတိုင်ဖယောင်းတိုင်ထွန်းပြီးပူဇော်ပါတယ်။လမ်းခရီးရဲအကြ
မ်းတမ်းဆုံးအန္တရာယ်အရှိဆုံးနေရာပေါ့။ဒရိုင်ဘာကကားပေါ်ကနေဟွန်းသုံးချက်တီးပြီး
ကားစတီယာတိုင်ကိုမျက်နှာအပ်ကန်တော့ပါတယ်။ခရီးသည်တွေလဲရှေ့ခရီးအဆင်ပြေ
ဖို့လမ်းခရီးအန္တရာယ်မဖြစ်ဖို့ဗိသာနိုးဘုရင်မကြီးကိုတိုင်တည်ရပါတယ်။

တောင်ပေါ်လမ်းကိုတညလုံးမောင်းရပါတယ်။လမ်းဆိုးတဲ့အကွေတွေနဲ့ခက်ခဲတဲ့တော
င်ပေါ်လမ်းနေရာရောက်ရင်ကားစပယ်ယာကရမ်းတုံးကိုင်ပြီးကားနောက်ကပြေးလိုက်
ပါတယ်။စက်ချို့ယွင်းလို့ကားဆက်မတက်နိုင်ရင်တောင်အောက်လျှောမကျနိုင်အောင်
ရမ်းတုံးနဲ့ခုပေးဖို့ပါ။တောတောင်ထဲမှာအန္တရာယ်တခုခုသာဖြစ်ရင်ဘယ်သူမှသိမှာမဟု
တ်ဘူး။ကူရာမဲ့ဆိုတဲ့အတွက် ကလဲမဟာမြိုင်ခရီးဖြတ်ရတိုင်းတွေးရတာပါ။မဟာမြိုင်
တာကြီးထဲကနေလူ့သမိုင်းတွေလူ့အဖွဲ့အများကြီးဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးပါပြီ။ဖြတ်သန်းသွားလ
ာတဲ့လူတွေရဲ့ငိုသံ၊ရယ်မောသံ၊ညည်းညူသံ၊နာကြင်ကြေကွဲကြုံးဝါးသံတွေကိုမဟာမြိုင်
တောကြီးကြားရပါလိမ့်မယ်။လူ့ဘဝတွေအများကြီးကိုကိုယ်တိုင်သိမြင်ခဲ့သူမို့မဟာမြိုင်
တောကြီးကပိုပြီးနက်ရှိုင်းနေပါတော့တယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့်

စစ်ကိုင်းတိုင်းကလေးအကျဉ်းထောင်ရှိရာကိုထောင်ဝင်စာတွေ့ဖို့သွားရတဲ့ခရီးမှာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကိုလဲကျမတို့ရင်ဆိုင်ရပါတယ်။မိုးတွင်းကားဗွတ်နှစ်ရင်ကားကိုသံကြီးနဲ့ချည်ပြီးခရီးသည်ယောက်ျားတွေကဆွဲ၊မိန်းမတွေကကျောက်တုံး၊ကျောက်ခဲကောက်၊လူပေါင်လည်လောက်ရှိတဲ့ဗွတ်ထဲပစ်ထည့်ကြ၊ကားကိုအားစိုက်ခွန်စိုက်ကြီးနဲ့ဆွဲကြ။“ဟေးဟေး”ဆိုတဲ့ညာသံပေးအော်ဟစ်သံကတော့ထောင်လှိုင်းမြှောင်တွေပါအသက်ဝင်လာသလိုခံစားရပါတယ်။

မိုးရွာနေရင်ဘယ်လိုမှသွားလို့မရပါဘူး။မိုးတိတ်လို့မြေသားဖန့်သွားတော့မှရှေ့ဆက်သွားလို့ရတယ်။မောက္ခတော်သံချောင်းဆိုရင်လဲမိုးနဲ့ရတာနဲ့ကားမဖြတ်ရဲပါဘူး။ထောင်ကျရေမလွတ်မှာစိုးတဲ့အတွက်ကားကသံချောင်းထိပ်မှာစောင့်ရပါတယ်။မိုးတိတ်ပြီးသံချောင်းရေစစ်မှကားဖြတ်ရတာပါ။ဒီလိုအချိန်မှာကျမတို့အကျဉ်းကျမိသားစုခြင်းလက်ရှိဒုက္ခကိုမေ့နိုင်ဖို့စကားတွေပြောကြပါတယ်။အန်ကယ်ကြီးဦးတင်အောင်ဇနီးဒေါ်သောင်းရီကအဲဒီအချိန်မှာထောင်ဝင်စာတွေ့တဲ့နှစ်ပေါင်း၁၀နှစ်ရှိနေပါပြီ။ထောင်ဝင်စာသက်တမ်းများတဲ့သူ့ကိုကျမတို့အားလုံးကိုယ်ချင်းစာခွဲရပါတယ်။သူ့ကိုသူ့ဘဝအကြောင်းဝိုင်းမေးကြပါတယ်။

“အန်တီကိုကိုတင်အောင်လက်ထပ်ခွင့်တောင်းတုန်းကသူ့အရက်မသောက်ဘူး၊ဖဲမရိုက်ဘူး၊မိန်းမမရှုပ်ဘူး။ဒါပေမယ့်နိုင်ငံရေးတော့လုပ်ခွင့်ပြုပါတဲ့။အန်တီကလဲဒီလောက်ဒုက္ခရောက်မယ်မှန်းမသိတာ့လုပ်ပေါ့လို့ပြောခဲ့တာ။ခုကြည့်၊ထောင်ဝင်စာတွေ့ရတာ၁၉၈၉ထဲက။အန်တီတို့နေတဲ့လမ်းသစ်ရိပ်သာအိမ်လဲအသိမ်းခံလိုက်ရတယ်။ဒီတော့အန်တီလည်းချေးငှားပြီးမြောက်ဥက္ကာမှာအိမ်ဝယ်လိုက်တယ်။အိမ်ဝယ်ပြီးသိပ်မကြာဘူးအိမ်မီးလောင်ခံလိုက်ရတယ်။အန်တီအလုပ်သွားနေတော့ဘာမှမရလိုက်ဘူး။မီးလောင်ပြင်ကိုကြည့်ပြီးအန်တီတို့ထောင်မငိုနိုင်တော့ဘူး”။

ကျမငယ်ငယ်ကခင်ပွန်းကိုပါရမီဖြည့်တဲ့နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ဇနီးတွေနဲ့နီးနီးကပ်ကပ်နေခဲ့ရဖူးတယ်။ဒီထဲမှာဆရာကြီးဗန်းမော်တင်အောင်ဇနီးကြီးကြီးဒေါ်ခင်ဦးကကြက်ဥ

ရောင်းပြီးမိသားစုကိုရှာဖွေကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့ပါတယ်။ကြီးကြီးဒေါ်ခင်ဦးကျမတို့ ကြက်ခြံမှာကြက်ဥလာယူရင်ဆွဲခြင်းလေးလက်ချိတ်ပြီးလာတဲ့ဟန်ကိုကျမရင်ထဲခုချိန် ထိစွဲနေခဲ့ရပါတယ်။စာရေးဆရာကြီးတဦးကကြီးကြီးဒေါ်ခင်ဦးကိုလင်းယုန်၏လင်းယုန် လို့ဂုဏ်ပြုဖူးတယ်။လင်းယုန်ဖိုကြီးအမြင့်ဆုံးပျံပြီးအဝေးဆုံးမြင်နိုင်ဖို့အတွက်လင်းယုန် မယ်ကြီးကဒုက္ခကိုထပ်တူမျှဝေခံစားပြီးပါရမီဖြည့်ခဲ့တယ်တဲ့။ခုလဲထောင်ထဲကသူတွေ ကိုပါရမီဖြည့်နိုင်ဖို့မိသားစုတွေအပင်ပန်းခံနေကြရပါတယ်။

မဟာမြိုင်တောကိုဖြတ်ပြီးချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းရောက်ရင်တော့ကျမတို့ထောင်ဝင်စာခရီး တဝက်အောင်မြင်ပြီလို့မှတ်ကြပါတယ်။ချင်းတွင်းမြစ်ကိုဇက်နဲ့ကားကူးပြီးလူတွေက လှေနဲ့ကူးပါတယ်။ကလေးဝနဲ့ကလေးမြို့က ၂၄မိုင်ဘဲဝေးတာပါ။ဒါပေမယ့် ၂ရက်ကြာတဲ့ အခါကြာပါတယ်။အိန္ဒိယမြန်မာချစ်ကြည်ရေးလမ်းမဖောက်သေးပါဘူး။မြစ်သာမြစ်က မ်းပါးယံပေါ်ကကားဖြတ်တဲ့ကမ်းဘေးကမြေကြီးတွေပြိုကျတတ်ပါတယ်။တခါတရံအရှိ န်လွန်ပြီးမြစ်ထဲကားတွေပြုတ်ကျတတ်ပါတယ်။ဒါကိုဒေသခံတွေကမြစ်ထဲကားရေသေ ဘက်ဆင်းတယ်လို့ပြောကြပါတယ်။

ကလေးဝ-ကလေး-တမူးအထိအိန္ဒိယမြန်မာချစ်ကြည်ရေးလမ်းဖောက်ပြီးမှလမ်း ကောင်းတာပါ။ဒါပေမယ့်ခုချိန်ထိလမ်းတွေပြင်ရတုန်းပါပဲ။ကမ္ဘာမှာအိန္ဒိယလမ်းဖောက် တာဆုရတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ဒါပေမယ့်မြန်မာပြည်ကလေးဝတမူးလမ်းကျမှလက်မြှောက် ရတော့တယ်။ဒါ့ကြောင့်ဒီလမ်းကိုကုလားငိုလမ်းလို့ဒေသခံတွေကပြောကြပါတယ်။ ကလေးဝလမ်းကတောင်အလုံးလိုက်ပြိုကျသွားလို့လမ်းနဲ့တံတားတခြားစီဖြစ်သွားပါ သေးတယ်။ကတ္တရာလမ်းကမရှိသလောက်ပါ။မြစ်သာမြစ်ကိုကွေ့ပတ်မောင်းနေတဲ့ကာ ဝပေါ်ကကျမတို့ထောင်ဝင်စာခရီးသည်တွေနောက်တစ်ခေါက်ဆိုတာထက်အပြန်တော င်သွားလို့ရပါတော့မလားလို့စိုးရိမ်ရပါတယ်။ဒီလိုစိုးရိမ်စိတ်တွေနဲ့ဘဲထောင်ဝင်စာပုံမှန် သွားနေရတာပါပဲ။

ကလေးမြို့ဝင်ခါနီးမှကတ္တရာလမ်းကောင်းပါတယ်။ဘယ်နှစ်ကြိမ်မြောက်မှန်းမသိတဲ့က လေးမြို့ထောင်ဝင်စာခရီးဟာကျမတို့ကိုစိတ်လှုပ်ရှားစေတုန်းပါပဲ။တောင်ညိုညိုတွေပ

တ်လည်ဝိုင်းရံနေတဲ့ကလေးမြို့လေးကိုလှမ်းမြင်ရုံနဲ့ကျမတို့လမ်းမှာကြုံလာရတဲ့ဒုက္ခအ
မောတွေပြောသွားရပါပြီ။ကလေးမြို့ဒေသခံတွေရဲ့ရင်းနှီးဖော်ရွေချစ်ခင်အားပေးမှုက
ကျမတို့ကိုရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေတယ်။ကျမတို့ကိုဒေသခံတွေကမေတ္တာခရီးသည်တွေ
လို့တင်စားကြတယ်။ကျမတို့ကလည်းလမ်းခရီးကမြစ်ချောင်းတွေကိုအလွမ်းတံတားထို
းပြီးလာခဲ့တာလို့ပြန်ကျီစယ်ရပါတယ်။မန္တလေးကလေးကားပေါ်ကဆင်း၊ဆိုက်ကားစီးပြီး
ကျမတို့ရဲ့တည်းခိုခန်းရတနာပုံအိမ်ကိုဝင်ဝင်ချင်း“အန်တီကြည်ရေ၊ဗျားစိန်ရေ”လို့ကျမ
တို့အော်ခေါ်တာနဲ့တံခါးတွေဖွင့်ပြီးချက်ချင်းပြေးလာတဲ့အန်တီကြည်က“လာကြလာ
ကြ”မျှော်နေတာ၊လမ်းမှာတော်တော်ဆင်းရဲခဲ့မှာ”ဆိုတဲ့အသံဟာကျမတို့ကိုမျက်ရည်ဝဲ
စေပါတယ်။

ကျမတို့ပါလာတဲ့ပစ္စည်းတွေချပြီးထမင်းစား၊ရေချိုးပြီးမောမောနဲ့နားကြပါတယ်။နောက်
နေ့မနက်မှထောင်ဝင်စာတွေနိုင်ပါတယ်။ICRCစရိတ်မရသေးတဲ့အဲဒီအချိန်မှာကျမတို့
ထောင်သွားဖို့လေးဘီးခ ၂၀၀၀မပေးနိုင်ပါဘူး။ဒါကြောင့်ကလေး၊ခမ်းပတ်၊ရာဇဂြိုဟ်က
ားစီးသွားရပါတယ်။ကလေးအကျဉ်းထောင်နဲ့မြို့ကရမိုင်ဝေးပါတယ်။ကုန်ကားပေါ်ကို
ကျမတို့တက်တဲ့အခါကားနံရံကတဆင့်တွယ်တက်ရပါတယ်။ဆင်းရင်လဲခါးစောင်းလေ
ဘက်ရှိတဲ့နေရာကနေခုန်ချရပါတယ်။ကျမတို့ကိုကြည့်ပြီးချင်းအမျိုးသားခရီးသည်ကရန်
ကုန်ကသူတွေလား၊ဘယ်သွားမလဲလို့မေးပါတယ်။ကျမတို့အကြောင်းသိတော့စုတ်တ
သပ်သပ်နဲ့ကျမတသက်မေ့လို့မရတဲ့စကားကိုပြောလိုက်ပါတယ်။

“အေးဗျာ့၊ခင်ဗျားတို့ကိုမြင်တော့ကျနော်ဖတ်ဖူးတဲ့ဆရာနတ်နွယ်ဝတ္ထုကိုသတိရမိတ
ယ်။ဂျပန်ခေတ်မှာယောကျ်ားမှန်ရင်ထောင်ကျဖူးရမယ်။မိန်းမမှန်ရင်သီးထန်စွာငိုကြွေး
ဖူးရမယ်တဲ့။ဒီနေ့ခေတ်ကဂျပန်ခေတ်ထက်ဆိုးပါတယ်ဗျာ။ဒီနေ့ဒီအချိန်မှာခင်ဗျားတို့
ကဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့သားလောင်းကိုလွယ်ထားရတဲ့မိခင်နဲ့တူတ
ယ်။ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဆိုတာအသွားအလာအနေအထိုင်ဆင်ခြင်ရတယ်။မွေးတော့
လဲအာဝေဏီကဒုက္ခကိုခံရသေးတယ်။ဒါပေမယ့်ဗျာ့၊မွေးလာတော့လဲမွေးလာတဲ့ကလေး
ကချစ်စရာလေးပါ”တဲ့။ဒီစကားကကျမတို့အားလုံးအတွက်ခွန်အားဖြစ်သွားရပါတော
့တယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့် .နိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမိသားစုတွေစိတ်အေးချမ်းသာစွာ နဲ့မနက်ဖြန်ရဲ့နေ့သစ်များစွာအတွက်ကြံစည်စိတ်ကူးနေရမယ့်အစားစိုးတထိတ်ထိတ် နဲ့ထောင်ဝင်စာတွေနိုင်ဖို့ရုန်းကန်တိုက်ပွဲဝင်နေကြရပါတယ်။

သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ကျမနှင်းပန်းအိမ်ပါ။

၂၁။လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

မိတ်ဆွေဆိုတာတိုတောင်းတဲ့လူ့ဘဝမှာအရေးကြီးလွန်းလို့ဘာသာရေးကြမ်းတွေမှာ တောင်ကလျာဏမိတ္တူလို့အဆိုရှိပါတယ်။အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတစ်ယောက်၊မိတ်ဆွေ ကောင်းတစ်ယောက်ရရှိခြင်းဟာမင်္ဂလာတစ်ပါးဖြစ်ပါတယ်။လောကမှာမိတ်ဆွေစစ်မိ တ်ဆွေမှန်၊မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက်ရရှိဖို့ဟာသိပ်ကိုအရေးကြီးပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမိသားစုဝင်ကျမအတွက်မိတ်ဆွေကောင်းတွေအများကြီးကိုထော င်ဝင်စာဝန်ခရီးမှာအများကြီးရခဲ့ပါတယ်။ဒီထဲကမှစစ်ကိုင်းတိုင်းကလေးမြို့အကျဉ်း ထောင်ကိုထောင်ဝင်စာသွားတွေခဲ့ရတဲ့ဆယ်စုနှစ်ချီတဲ့ထောင်ဝင်စာခရီးကတော့ကျမ ဘဝမှာဘယ်လိုမှမေ့ပျောက်လို့မရနိုင်တဲ့ခရီးဖြစ်သလို၊ကလေးမြို့မြို့လူထုမိတ်ဆွေတွေ ရဲ့ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ကူညီစောင့်ရှောက်မှုတွေကမျက်မှောက်ကာလမှာကျမအတွက်ပြန် လည်လွမ်းဆွတ်ကြည်နူးတမ်းတနေရတဲ့မိတ်ကောင်းဆွေမွန်တွေဘဲဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၉၈မှာထောင်ဒဏ်အများဆုံး၁၄နှစ်ချမှတ်ပြီးဝေးလံခေါင်သီတဲ့အကျဉ်းစခန်းတွေဆီ ကိုစစ်အာဏာရှင်ကနိုင်ငံရေးသမားတွေကိုမိသားစုနဲ့မတွေ့နိုင်အောင်လို့ပို့လိုက်ပါတ ယ်။နိုင်ငံရေးသမားနဲ့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမိသားစုတွေဒုက္ခဆင်းရဲကိုအာရုံပြုပါးစလုံးနဲ့ခံ စားရအောင်စစ်အာဏာရှင်ကပြုမှုလိုက်တာပါပဲ။အကျဉ်းကျမိသားစုတွေတွေနယ်ဝေး ထောင်တွေကိုသွားနိုင်ဖို့ဘယ်ပုံဘယ်နည်းသွားရမယ်ဆိုတာရောက်ဘူးတဲ့၊ကြားဘူးနာ ဝရှိတဲ့သူတွေဆီမှာစုံစမ်းရပါတယ်။တခါမှမရောက်ဘူးတဲ့ကလေးမြို့မော်လိုက်လေးအ

ကျဉ်းထောက်ကိုသွားနိုင်ဖို့ကျမတို့နေတဲ့အိမ်ကို၁၅ကျပ်တိုးနဲ့ပေါင်လိုက်ရပါတယ်။ရွှေ
တကျပ်သား၄သောင်းကျော်ချိန်မှာလမ်းစရိတ်က ၂သောင်းရှိပါတယ်။အဲဒီအချိန်က
ICRCမရှိသေးပါဘူး။အိမ်ပေါင်းပြီးထောင်ဝင်စာသွားတွေရတဲ့ကျမကလေးမြို့ရောက်သွ
ားတဲ့အချိန်မှာကလေးအကျဉ်းထောင်ကအုတ်ရိုးဘဲပြီးပါသေးတယ်။မော်လိုက်လေးရွာ
ရဲ့သချိုင်းမြေနေရာကိုအကျဉ်းထောင်ဆောက်ထားတာပါ။တောတောင်ကြားမှာမို့ငှက်
ဖျားလဲထူထပ်ပါတယ်။ခြင်ကြောင့်ငှက်ဖျားဖြစ်တာမို့ငှက်ဖျားကာကွယ်ဖို့ခြင်ထောင်နဲ့
အိပ်ရမယ်လို့ကျန်းမားရေးပညာပေးလုပ်ကြပါတယ်။အကျဉ်းထောင်ထဲကနိုင်ငံရေးသ
မားတွေခြင်ထောင်ထောင်ခွင့်မရှိပါဘူး။မိသားစုကခြင်ထောင်ဝယ်ပေးပါမယ်ဆိုတာ
တောင်အာဏာပိုင်ကခွင့်မပြုခဲ့ပါဘူး။အကျဉ်းထောင်ထဲကသူမပြောနဲ့အကျဉ်းဦးစီးဝန်
ထမ်းနဲ့မိသားစုပါငှက်ဖျားဖြစ်ပြီးအသက်ဆုံးရှုံးရတဲ့နေရာပါ။ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်
းတဲ့ဝန်ထမ်းမိသားစုတချို့ကတော့အကျဉ်းသမားနဲ့ထောင်အုတ်ရိုးအပြင်ကသူတို့ဘဝ
တူဝန်ထမ်းတွေ၊သားသမီးတွေသေရတာအကျဉ်းထောင်ကသချိုင်းမြေနေရာမို့မြေကြ
မ်းတယ်လို့ဆိုကြပါတယ်။

ဒီလိုငှက်ဖျားဒေသမှာလစဉ်ထောင်ဝင်စာမတွေ့နိုင်ကြတဲ့အတွက်အကျဉ်းထောင်ထဲက
သူနဲ့အကျဉ်းကျမိသားစုတွေဘယ်လိုနေကြမလဲ။အသက်ရှင်ရဲမှရှိပါ့မလားလို့အပြန်အ
လှန်တထိတ်ထိတ်စိုးရိမ်ပူပန်နေရတဲ့အချိန်ပါ။ဒီတော့အကျဉ်းကျမိသားစုတွေနဲ့ကလေး
အကျဉ်းထောင်ထဲကနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားတွေကိုစိတ်အဟာရရုပ်အဟာရပေးနိုင်
ဖို့ကျမကြိုးစားမယ်။ဈေးရောင်းရင်းထောင်ဝင်စာတွေမယ်ဆိုတဲ့စိတ်ကူးကိုကံကြမ္မာဆီ
ကလောကလက်ဆောင်ရလိုက်ပါတယ်။ကျမရဲ့စိတ်ကူးကိုဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို
ပြောပြတော့အန်တီသိပ်ကိုဝမ်းသာသွားပါတယ်။ရန်ကုန်ကလေးမြို့ထောင်ဝင်စာခရီး
တထောက်နားရာမန္တလေးမှာ“မန္တလေးတိုင်းစည်းအဖွဲ့ဝင် ဒေါ်ဝင်းမြမြကလူမှုအထော
က်အကူလုပ်နေတဲ့အမျိုးသမီးပဲ။သမီးသူ့ဆီအမြင်ဝင်သွားပါ”လို့ကျမကိုပြောပါတယ်။
“ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်းဆီကငှက်ဖျားဆေးတွေပါယူသွား။ကလေးထောင်မှာထောင်ဝင်
စာတွေပြီးပြန်လာတိုင်းအန်တီကိုလာတွေပါ”လို့မှာလိုက်ပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့အမှာစကားနဲ့မန္တလေးရောက်တော့မန္တလေးဈေးချိုထဲကစန်း
ရောင်ရှင်အထည်ဆိုင်ပိုင်ရှင်ဒေါ်ဝင်းမြမြကိုကျမဝင်ပြီးမိတ်ဆက်စကားပြောရပါတယ်။
စန်းရောင်ရှင်အထည်ဆိုင်ကြီးကအကြီးကြီးပါ။ဆိုင်မှာဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပုံကိုက
ပ်ထားပါတယ်။မန္တလေးဈေးချိုဆိုင်ခန်းတွေအများထဲမှာစန်းရောင်ရှင်အထည်ဆိုင်ကို
ဘယ်မှာရှိလဲလို့မေးလိုက်ယုံနဲ့ဈေးချိုသူတွေကဆိုင်အထိလိုက်ပို့ပေးကြပါတယ်။ချစ်စ
ရာကောင်းတဲ့ဈေးချိုသူတွေပါ။ဒေါ်ဝင်းမြမြကအရပ်ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းရင်ဖုံး
အကျီလက်ရှည်ကိုအမြဲဝတ်တဲ့မြန်မာမူဆလင်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ယ
ဉ်ကျေးတဲ့မန္တလေးသူတစ်ယောက်ပါ။ဒေါ်ဝင်းမြမြအကိုကြီးဦးဘစိုးကလဲစကားပြောသိ
ပ်ကိုယဉ်ကျေးပါတယ်။ကျမတို့ကိုသူတို့ဆိုင်မှာညွှန်ခံသလိုအိမ်မှာလဲနားနားနေနေနေ
ဖို့ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ကျမတို့ကလေးအကျဉ်းကျမိသားစုတွေရဲ့ကလေးထောင်အသွားခရီး
မှာစန်းရောင်ရှင်ရှိရာဈေးချိုကိုအရင်သွား။ဈေးချိုကနေဒေါ်ဝင်းမြမြတို့တိုက်မှာရေချိုး
ကိုယ်လက်သန့်စင်နားပြီးရင်ညနေ၃နာရီထွက်မယ့်မန္တလေး-ကလေးကားကိုစီးရပါ
တယ်။

တရွာတကျီဆောက်ဆိုတဲ့စကားပုံကအကျဉ်းကျမိသားစုတွေအတွက်သိပ်ကိုအရေး
ကြီးခဲ့ပါတယ်။ဒေါ်ဝင်းမြမြတို့မိသားစုရဲ့ထူးခြားချက်ကအကိုကြီးဦးဘစိုးနဲ့အတူနမသုံး
ယောက်လုံးဒီမိုကရေစီရေးအတွက်တက်ကြွသူများဖြစ်ပါတယ်။ဘဝရပ်တည်ရေးအတွ
က်စန်းရောင်ရှင်အထည်ဆိုင်ကြီးမှာအထည်ရောင်းပြီးအနယ်နယ်အရပ်ရပ်ကလာတဲ့
အကျဉ်းကျမိသားစုတွေကိုတတ်နိုင်သလောက်ပံ့ပိုးကူညီသူတွေဖြစ်ပါတယ်။မန္တလေး
တိုင်းကအချက်အချာကြတဲ့မြို့ပါ။မန္တလေးမြို့ကနေဘဲမြစ်ကြီးနားအကျဉ်းထောင်၊ကသ
ာအကျဉ်းထောင်၊ကလေးအကျဉ်းထောင်၊ခန္တီးအကျဉ်းထောင်အထိထောင်ဝင်စာသွား
တွေရတဲ့သူတိုင်းဝင်ရောက်နားခိုရတဲ့၊အကျဉ်းကျမိသားစုဝင်တွေအတွက်နားနေစခန်း
ကစန်းရောင်ရှင်ဘဲဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မန္တလေးတိုင်းစည်းအဖွဲ့ဝင်ဒေါ်ဝင်းမြမြကသူကိုယ်တိုင်နိ
င်ငံရေးအကျဉ်းသူဖြစ်နေသလိုအကိုကြီးဦးဘစိုးအတွက်၊ညီမတွေအတွက်ထောင်ဝင်စ
ာလိုက်တွေရတဲ့အကျဉ်းကျမိသားစုဝင်လဲခဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ပြည်သူလူထုနဲ့အတူခေတ်ခရီး

ကိုထပ်ချပ်မကွာလျှောက်ခဲ့တဲ့အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ခေါင်းဆောင်မှုအောက်မှာပါတီဝင်ကောင်းအဖြစ်ပါတီတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ဒေါ်ဝင်းမြမြကစစ်အာဏာရှင်ရဲ့ဒီပဲယင်းလူသတ်မှုအရေးအခင်းမှာလက်ကြီးတဲ့အထိအရိုက်အနှက်ခံခဲ့ရတဲ့သူလဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒီပဲယင်းအရေးအခင်းမှာဘယ်သူတော့အသတ်ခံရပြီ။ဘယ်သူတော့ပျောက်နေတယ်။သေချင်ယောင်ဆောင်နေလို့ဘယ်သူတော့အသက်ရှင်တယ်ဆိုတဲ့သတင်းတွေနဲ့ကျမတို့မြန်မာတပြည်လုံးအမှောင်ကျပြီးဝမ်းနည်းကြေကွဲရတဲ့နေ့တနေ့ဖြစ်ပါတော့တယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမိသားစုဝင်ကျမအတွက်ဘဝတွေကငြိမ်သက်ခြင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။အသစ်အသစ်သောပတ်ဝန်းကျင်တွေထဲကသိစရာအသစ်တွေ၊တတ်စရာအသစ်တွေရဖို့စိတ်အားထက်သန်နေရဆဲဆိုတာတော့ကျမမငြင်းပါဘူး။အခက်အခဲအကြပ်အတည်းတွေနဲ့ရင်ဆိုင်ရတိုင်းကျမရဲ့မိတ်ဆွေတွေကိုအမြဲသတိရနေမိပါတယ်။ကျမတို့မြန်မာပြည်မှာမိရိပ်ဖရိပ်၊ဆွေရိပ်မျိုးရိပ်၊သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်၊ချွေးသိပ်နားခိုစရာဇရပ်တန်ဆောင်းနဲ့ကျမတို့ခံစားရတဲ့သောကအပူတွေမျှဝေခံစားနိုင်တဲ့မိတ်ဆွေရဲဘော်တွေရှိပါတယ်။ဆယ်စုနှစ်ချီတဲ့ထောင်ဝင်စာခရီးမှာတွေ့ဆုံကူညီကြတဲ့မိတ်ဆွေတွေ၊အပြင်လောကမှာဘဝရပ်တည်မှုအတွက်ရုန်းကန်တိုက်ပွဲဝင်နေကြသလို၊အကျဉ်းထောင်ထဲမှာနေခြင်းသည်တိုက်ခြင်းအဖြစ်သဘာဝတရားနဲ့ရော၊အာဏာပိုင်နဲ့ပါတိုက်ပွဲဝင်နေရပါတယ်။

ယခုလဲဒေါ်ဝင်းမြမြနှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်နဲ့ဝေးလံခေါင်သီတဲ့ပူတာအိုအကျဉ်းထောင်မှာအကျဉ်းကျခံနေရပါတယ်။ပူတာအိုထောင်ကခွန္တီး၊ဘူးသီးတောင်၊မိုင်းဆတ်၊ကလေးအကျဉ်းထောင်တွေထက်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပိုခက်ခဲပါတယ်။လေယာဉ်တခုဘဲအားပြုသွားရတဲ့နေရာပါ။ကလေးအကျဉ်းထောင်ကနေပြောင်းရွှေ့အပို့ခံရတဲ့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားကိုခင်မောင်လွင်သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ပူတာအိုထောင်ပါ။ဆေးဝါးကုသခွင့်မရှိသလို၊ဆေးဝါးလဲမရှိပါဘူး။ဦးခွန်ထွန်းဦးနဲ့၊ကိုမျိုးမင်းဇော်၊စေမိုးဆက်ကျောင်းသားလူတွေလဲ

ပူတာအိုထောင်ထဲမှာရှိပါတယ်။အအေးလှိုင်းတွေဖြတ်နေတဲ့အချိန်မှာပူတာအိုအကျဉ်းထောင်ထဲကသူတွေကိုကျမတို့စိုးရိမ်သလို၊မိသားစုဝင်တွေကပိုပြီးစိုးရိမ်ကြမှာပါ။ရေခဲတောင်တွေကိုလှမ်းမြင်နေရတဲ့ပူတာအိုအကျဉ်းထောင်မှာအကျဉ်းကျနေသူတွေဘယ်လိုများနေပါ့မလဲ။မိသားစုကစိုးရိမ်ပူပန်လို့လစဉ်သွားနိုင်ဖို့ငွေကြေးရှိရင်တောင်သွားလို့မလွယ်တဲ့နေရာပါ။

ICRCနံပါတ်ရှိသူအကျဉ်းသားရဲ့အကျဉ်းကျမိသားစုထောင်ဝင်စာခရီးအတွက်လေယာဉ်စရိတ် ၂လတကြိမ်သွားဖို့ပေးပါတယ်။ပူတာအိုလေယာဉ်ထွက်တဲ့ရက်ကတလ၅ကြိမ်လောက်ဘဲရှိပါတယ်။တခါတရံရာသီဥတုဆိုးရင်၊လေယာဉ်မဆင်းနိုင်တာလလောက်ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ICRCကအကျဉ်းကျမိသားစုအတွက်အဲပုဂံလေကြောင်းလှိုင်းမှာအသွားအပြန်လက်မှတ်ဝယ်ပေးပါတယ်။အပြန်လက်မှတ်ရှိပေမယ့်လေယာဉ်ရှိမှသာပြန်လို့ရတာပါ။ပူတာအိုကိုသွားပြီးထောင်ဝင်စာတွေခွဲတဲ့အကျဉ်းကျမိသားစုတွေထဲကအမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ပူတာအိုမှာလေယာဉ်မဆင်းနိုင်လို့လကြာခဲ့တယ်။စားစရိတ်ပြတ်လို့ဝတ်ထားတဲ့နားကပ်ရောင်း၊ပါသွားတဲ့ဝန်ထမ်းကပ်ကိုမြို့နယ်ဦးစီးမှူးဆီမှာအပေါင်ထားပြီးငွေချေးသုံးခဲ့ရပါတယ်။သိပ်ကိုဆိုးဝါးတဲ့ထောင်ဝင်စာခရီးပါ။ဒီလိုအခက်အခဲတွေကိုအကျဉ်းကျမိသားစုတွေခံစားနေရပါတယ်။

ဦးဘစိုးကိုထောင်ဝင်စာတွေရတဲ့အကျဉ်းကျမိသားစုဝင်အဖြစ်ဒေါ်ဝင်းမြမြကိုကလေးအကျဉ်းထောင်မှာကျမနဲ့မကြာခဏတွေ့ဆုံတတ်ပါတယ်။အကိုဖြစ်သူဦးဘစိုးအကြိုက်စားစရာတွေတဆွဲတပိုးနဲ့လစဉ်ပုံမှန်ထောင်ဝင်စာလာတွေ့တတ်ပါတယ်။တခါတော့ကျမတို့နဲ့အတူဒေါ်ဝင်းမြမြပါထောင်ဝင်စာတွေဖို့စားစရာတွေချက်ပြုတ်ကြော်လှော်လေးဘီးကားဂဝဂပေးငှားပြီးထောင်ကိုသွားကြပါတယ်။အထက်လူကြီးလာမှာမို့ထောင်ဝင်စာတွေခွင့်မရဘူးလို့ထောင်ကပြောပါတယ်။ကျမတို့မှာလဲရန်ကုန်-မန္တလေးကနေတကူးတကငွေကုန်လူပန်းခံပြီးလာရတဲ့ထောင်ဝင်စာခရီးမို့မတွေ့ရရင်မဖြစ်ဘူးလို့ထောင်ကိုပြောရပါတယ်။ဒါပေမယ့်မရပါဘူး။ဒီတော့ဒေါ်ဝင်းမြမြကကျမတို့ကိုထောင်မှာဘဲနေမပြန်နဲ့။သူကလေးမြို့ထောက်လှမ်းရေးတပ်မှူးကိုသွားပြောမယ်ဆိုပြီးငှားစီးလာတဲ့လေးဘီးနဲ့ဘဲကလေးမြို့ထဲကိုပြန်သွားပါတယ်။အဲဒီအချိန်ကထောက်လှမ်းရေးက“ဟေ့ဆို”

ကွေ့နေတဲ့မြစ်တောင်ဖြောင့်သွားရတဲ့အချိန်ပါ။ဒေါ်ဝင်းမြမြရဲ့ “ကျမတို့အခက်အခဲကို တပ်မှူးတို့နားလည်ပေးပါ။လူသားချင်းစာနာနားလည်ပါ”ဆိုတဲ့စကားနဲ့ကျမတို့ထောင်ဝင်စာတွေခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။

ဒေါ်ဝင်းမြမြကပြောစရာရှိရင်ကိုယ့်ဘက်ကမှန်ကန်ရင်၊အချက်ကျကျသိမ်သိမ်မွေမွေ ပြောနိုင်သူပါ။သူ့စိတ်ခံစားမှုကိုမြို့သိပ်ပြီးတည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ပြောနိုင်သူလဲဖြစ်ပါတယ် အကျဉ်းထောင်ထဲမှာမကြာခဏထိမ်းသိမ်းခံရတဲ့ဒေါ်ဝင်းမြမြတို့မောင်နှမတွေဘဝရပ် တည်ရေးအတွက်အားထားရာ၊ကျမတို့အကျဉ်းကျမိသားစုတွေအတွက်ပံ့ပိုးကူညီနိုင် တဲ့“စန်းရောင်ရှင်”အထည်ဆိုင်ကိုအာဏာပိုင်ကမတရားချိတ်ပိတ်သိမ်းလိုက်ပါတယ်။ ဒီသတင်းကိုကြားရသူအပေါင်းကစိတ်ထိခိုက်စွာဒေါ်ဝင်းမြမြတို့မောင်နှမဆီကိုလူကို ယ်တိုင်တမျိုး၊ဖုန်းနဲ့တမျိုးသတင်းမေးပြီးအားပေးကြပါတယ်။ဒီတော့ဒေါ်ဝင်းမြမြက “သိန်းထောင်ချီတဲ့ဈေးချိုဆိုင်ခန်းအသိမ်းခံရတာမနှမြောနိုင်တော့ဘူး။ကျမတို့ကိုဂရု ကာထားတဲ့ထောက်ခံအားပေးတဲ့အနယ်နယ်အရပ်ရပ်ကမိတ်ဆွေတွေအများကြီးရှိပါ လားဆိုတာခုမှပိုသိရတော့တယ်”တဲ့။

မေတ္တာဆိုတာလုပ်ယူလို့မရပါဘူး။လူဆိုတာမတရားမှုကိုမြင်ရာမှတရားမှုကိုချစ်တတ် လာခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ရက်စက်မှုကိုတွေ့ကြုံရာမှမေတ္တာနဲ့ဂရုဏာတရားကိုပိုလိုသဘော ပေါက်လာခဲ့ရတယ်ဆိုတာဒီပဲယင်းအရေးအခင်းကသက်သေခံခဲ့ပါတယ်။ဒီပဲယင်းလုပ် ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြီးမှာဒီအဖြစ်အပျက်ကိုကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့ရတဲ့ဒီပဲယင်းမြို့လူထုနဲ့မြို့ပတ် ဝန်းကျင်ကသူတွေကစည်းရုံးရေးခရီးစဉ်မှာပါလို့အရိုက်ခံရတဲ့ဒဏ်ရာရသူတွေကိုလုံခြုံ အောင်လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ဆေးရုံမှာဒဏ်ရာရလို့ဆေးကုနေသူတွေကိုအာဏာပိုင်တွေ ဝင်ဖမ်းပါတယ်။ဒီတော့ဆေးရုံတာဝန်ရှိသူတွေကပတ်တီးဖွေးဖွေးမှာသွေးစွန်းနေတဲ့ဒ ဏ်ရာရသူတွေကိုအိမ်သာရေချိုးခန်းထဲမှာဖွတ်ပေးတယ်။ဆေးရုံလုံခြုံရေးဂိတ်ထဲမှာဝ န်ထမ်းအယောင်ဆောင်ပေးတားပါတယ်။ဒီလိုနည်းနဲ့ဒီမိုကရေစီရေးဆောင်ရွက်သူ တွေကိုသူတို့တတ်နိုင်သလောက်ကာကွယ်ပေးပါတယ်။ဒေါ်ဝင်းမြမြကိုလဲဆေးရုံမှာ တွေ့ခဲ့တဲ့သူတွေကမိသားစုကိုသတင်းပေးခဲ့တာပါ။စစ်အာဏာရှင်ရဲ့လက်ပါးစေလက် ကိုင်တုတ်ကြံ့ဖွံ့စွမ်းအားရှင်တွေကညဘက်မှာခိုင်နာကားတွေနဲ့မီးထိုးပြီးဒေါ်အောင်ဆ

နီးစပ်ကြည်စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်မှာပါဝင်တဲ့အဖွဲ့ချုပ်ပါတီဝင်နဲ့အားပေးထောက်ခံသူပြည်သူလူထုကိုရိုက်ခွဲပါတယ်။ဦးခေါင်းကိုရိုက်လိုက်တဲ့ဝါးရင်းတုတ်ကိုလက်နဲ့ကာကွယ်ခဲ့တဲ့ဒေါ်ဝင်းမြမြလက်သွင်သွင်ကျိုးခဲ့ရပါတယ်။

ဒေါ်ဝင်းမြမြရဲ့ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကိုစစ်အာဏာရှင်ကအင်အားသုံးချိုးခြေလိုရနိုင်ပေမယ့်၊ဒေါ်ဝင်းမြမြရဲ့ယုံကြည်မှု၊အမှန်တရားသစ္စာကိုတော့ချေမှုန်းလို့မရခဲ့ပါဘူး။လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ဒီမိုကရေစီရေးဆောင်ရွက်သူများကိုကူညီစောင့်ရှောက်တဲ့မြို့လူထုတွေကအနာဂတ်ဒီမိုကရေစီအတွက်ကြီးမားတဲ့အင်အားတရပ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာယုံကြည်လျက်ပါ။

သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်...ကျမနှင့်ပန်းအိမ်ပါ

၂၂။လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

ရွက်ဟောင်းကြွေတာရွက်သစ်တွေအတွက်မြေဩဇာဖြစ်ခဲ့ရင်စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကိုအသက်ပေးဆန့်ကျင်သွားတဲ့အာဇာနည်သူရဲကောင်းတွေရဲ့သွေးတွေလဲသွေးသစ်ပွားတာလို့ကျမယုံကြည်မိပါတယ်။ကျမတို့မြန်မာနိုင်ငံမှာမင်္ဂလာရှိတဲ့နေ့တွေထက်သွေးစွန်းတဲ့နေ့ရက်တွေကပိုများခဲ့ပါတယ်။ဒီထဲကမှယုံကြည်ချက်ကြောင့်အကျဉ်းကျရင်းအကျဉ်းထောင်ထဲမှာကျဆုံးသွားကြတဲ့နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့အထိမ်းအမှတ်နေ့တွေလဲ ၁၂လရာသီမပြတ်ခဲ့ပါဘူး။

စစ်အာဏာရှင်ကလမ်းပေါ်လူမြင်ကွင်းမှာပြောင်လူသတ်လိုအားမရသေးဘဲသူတို့ကိုဆန့်ကျင်သူတွေကိုစစ်ကြောရေးစခန်းနဲ့အကျဉ်းထောင်ထဲမှာစနစ်တကျဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ရောဂါဖြစ်အောင်၊ရောဂါဖြစ်စေနိုင်တဲ့အခန်းထဲထားတာမျိုး၊ဆေးထိုးအပ်တစ်ချောင်းနဲ့ရောဂါကူးစက်အောင်လုပ်တာမျိုး၊ငှက်ဖျားထူထပ်တဲ့ဝေးလံခေါင်သီတဲ့အကျဉ်းစခန်းတွေဆီပို့ပြီးဆေးကုသခွင့်မပေးတာမျိုးနဲ့အသက်ဆုံးရှုံးရအောင်လုပ်ခဲ့သ

လိုလုပ်နေဆဲလဲဖြစ်ပါတယ်။ဖေဖော်ဝါရီ၁၆ရက်နေ့ကပြည်သူ့တိုးတက်ရေးပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်မောင်မြင့်အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ထဲမှာကျဆုံးခဲ့တဲ့နှစ်ပတ်လည်နေ့ဖြစ်ပါတယ် ကျမဖေဖေကိုကိုးကျွန်းကပြန်လာတဲ့အချိန်မှာကျမအမြန်ဆုံးလူလားမြောက်ခဲ့ရပါ တယ်။

အသက်၇နှစ်အရွယ်ကျမကိုဖေဖေရဲဘော်များကတွေ့တာနဲ့“နိုင်ငံကိုကယ်တင်မှာလား ။ကိုယ့်ကိုကိုယ်ကယ်တင်မှာလား”လို့မေးတတ်ပါတယ်။အဲဒီတုန်းကတော့လူကြီးတွေ အကြိုက်“နိုင်ငံကိုလဲကယ်တင်မယ်၊ကိုယ့်ကိုကိုယ်လဲကယ်တင်မယ်”လို့ကျမဖြေတတ် ပါတယ်။ကလေးပီပီဒီစကားရဲ့အနှစ်သာရတန်ဖိုးကိုသေသေချာချာမသိခဲ့ပါဘူး။ကျမစိ တ်ထဲစွဲထင်နေရတာကတော့ကိုကိုးကျွန်းထောင်သမိုင်းနဲ့၊ကိုကိုးကျွန်းပြန်နိုင်ငံရေးသ မားတွေရဲရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဓာတ်ပါ။ငမိပုတ်တိုက်ပွဲ၊ကျွန်းဖျက်သိမ်းရေးတိုက်ပွဲမှာတို က်ပွဲဝင်ရဲဘော်များကိုပြုစုရတဲ့ရဲဘော်တွေရဲ့ခံစားချက်၊တိုက်ပွဲဝင်ရဲဘော်တွေရဲ့စိတ်ဓာ တ်တွေဟာကျမရင်ထဲအခုချိန်ထိခွန်အားအဖြစ်စီးဝင်နေဆဲပါ။ဒီတိုက်ပွဲထဲမှာပါဝင်ခဲ့တဲ့ အဘဦးခင်မောင်မြင့်ကိုလဲသူရဲကောင်းတစ်ဦးအဖြစ်လေးစားတန်ဖိုးထားခဲ့ရပါတယ်။

အဘဦးခင်မောင်မြင့်အစာငတ်ခံတိုက်ပွဲဝင်နေတာကိုရပ်စဲဖို့ပြောခဲ့ပါတယ်။အားမရှိတဲ့ ကြားကဘဲ“ခင်ဗျားတို့ကျုပ်တို့တောင်းဆိုတာပေးမှာလား၊မပေးဘူးလားပဲပြော။ကျန်တ ဘမပြောနဲ့”ပြတ်ပြတ်သားသားပြောပြီးအိပ်ယာထပြန်လှုံ့နေလိုက်ပါတယ်။ကျွန်းဖျက်သိ မ်းရေးတိုက်ပွဲအောင်မြင်ပြီးနောက်ရန်ကုန်ပြန်ရောက်လာတဲ့ကျွန်းပြန်တွေသဘောပေါ် ကဆင်းလာတဲ့အချိန်မှာအာဏာပိုင်ကနိုင်ငံရေးသမားတွေကိုပုံစံထိုင်ခိုင်းပါတယ်။ပုံစံ ထိုင်ရတယ်ဆိုတာနိုင်ငံရေးသမားကိုဦးချိုးတာပါ။အဘဦးခင်မောင်မြင့်ရပုံစံမထိုင်နိုင် ဘူးလို့ငြင်းဆန်တော့အာဏာပိုင်တွေဝိုင်းရိုက်တာလဲကျတဲ့အထိပါ။

“ငါတို့ကဦးခင်မောင်မြင့်ကိုလေးစားတယ်ဆိုတာခိုင်မာတဲ့အချက်အလက်တွေနဲ့လေး စားခဲ့တာ။တခြားလေးစားစရာတွေလဲအများကြီးရှိတယ်”လို့ဖေဖေနဲ့အတူဖေဖေရဲဘော ဝ်ကျမဦးလေးတွေကအမြဲပြောခဲ့ပါတယ်။

အဘဦးခင်မောင်မြင့်က၁၉၄၅ခုနှစ်ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးကာလမှာသခင်စိုးနဲ့ ဗိုလ်နေဝင်းအကြားဆက်သားအဖြစ်မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက်ကြိုးပမ်းခဲ့တဲ့အချိန်ကအသက်၁၄နှစ်မရွယ်ဘဲရှိသေးတယ်။၁၉၅၃-၅၄မှာပမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်ပကသအမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ်ကျောင်းသားထုအရေးစစ်မှန်တဲ့ဒီမိုကရေစီပညာရေးအတွက်လဲရှေ့တန်းကနေပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဆန္ဒပြပွဲမှာပဲရူးစစ်ကြောင်းမှူးချုပ်အဖြစ်ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး၊ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်တက်ကြွစွာပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။၁၉၆၅ခုနှစ်မှာတော်လှန်ရေးကောင်စီကအမျိုးသားညီညွတ်ရေးကိုကာကွယ်တဲ့ဥပဒေထုတ်ပြန်ပြီးတပြည်လုံးရှိနိုင်ငံရေးပါတီများ၊အသင်းအဖွဲ့များအားလုံးကိုဖျက်သိမ်းခဲ့ပါတယ်။ပြည်သူ့တိုးတက်ရေးပါတီကပါတီဖျက်သိမ်းကြောင်းကြေညာခြင်းမပြုခဲ့တဲ့အတွက်ခေါင်းဆောင်အားလုံးအဖမ်းခံခဲ့ရပါတယ်။

“ခြင်္သေ့သုံးကောင်ဆေးပေါ့လိပ်ရယ်၊လက်ဖက်ရည်ကျကျတစ်ခွက်ရယ်၊တင်တင်ရယ်ရှိရင်သူ့ဘဝပြည့်စုံတယ်”လို့ပြောတဲ့အဘဦးခင်မောင်မြင့်ကဦးနေဝင်းရဲ့မြန်မာဆိုရှယ်လစ်ပါတီအစိုးရကပေးတဲ့နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ကိုငြင်းဆန်ခဲ့တယ်လို့ကျမမှတ်သားဘူးပါတယ်။နိုင်ငံရေးသမားအချို့သူတို့ရဲ့နိုင်ငံရေးအခက်အခဲ၊လူမှုရေးအခက်ခဲရှိခဲ့ရင်အလွယ်တကူမဆုံးဖြတ်ဘဲအဘဦးခင်မောင်မြင့်ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုအတည်ပြုဖို့တိုင်ပင်တတ်ကြပါတယ်။

ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံကာလမှာကျမတို့ပြည်သူလူထုကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှုကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ရှိရမယ်။တိုင်းပြည်အာဏာပြည်သူကဆင်းသက်ရမယ်ဆိုတဲ့ပြည်သူလူထုရဲ့လွတ်လပ်ခွင့်ဒီမိုကရေစီရေးတောင်းဆိုသံတွေနဲ့ပြည်သူ့ဆန္ဒအမှန်ကိုဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ကျမတို့နိုင်ငံရဲ့သမိုင်းကတောင်းဆိုတဲ့ဒီမိုကရေစီရေးတောင်းဆိုသံပါ။ဒီအသံတွေကိုဖျက်ဆီးပြစ်နေတဲ့စစ်အာဏာရှင်ကိုအဘဦးခင်မောင်မြင့်ကအခုလိုပြောခဲ့ပါတယ်။“ဗိုလ်နေဝင်းနဲ့စစ်အာဏာရှင်ကိုပြောလိုက်မယ်။ဒါတောင်ပြီနေတာလက်နဲ့ကာလို့မရဘူး”တဲ့။

ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံကာလမှာအဘဦးခင်မောင်မြင့်ရဲ့ထင်ရှားတဲ့အကဲဖြတ်ချက်တွေရှိခဲ့ပါတယ်။ဒီအထဲမှာအမှတ်ရနေတာကတော့“ဗိုလ်နေဝင်းအစိုးရကမင်းမဲ့စရိုက်ဖ

န်တီးပြီးစစ်တပ်နဲ့အာဏာသိမ်းလိမ့်မယ်”လို့အစောဆုံးပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ရှစ်လေးလုံး ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကြီးမှာကျောင်းသားသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်ဟောင်းအဖြစ်အဘဦးခင်မောင်မြင့်ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။၁၉၈၈ခုနှစ်စက်တင်ဘာ၁ရက်နေ့မှာစစ်တပ်ကအာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပါတီစုံဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးတဲ့အခါပြည်သူတိုးတက်ရေးပါတီဖွဲ့စည်းပြီးဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။ပါတီထောင်ပြီး၇လအကြာ၁၉၈၉ဂျွန်လမှာအဖမ်းခံခဲ့ရပြီးထောင်ဒဏ်အနှစ်နှစ်ဆယ်ချမှတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။အဘဦးခင်မောင်မြင့်ကအသက်၁၄နှစ်အရွယ်ကနေကွယ်လွန်ချိန်အထိလွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကာလ၊ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီကာလ၊မ.ဆ.လစစ်အာဏာရှင်ကာလ၊န.ဝ.တစစ်အာဏာရှင်ကာလတလျှောက်လုံးပြည်သူလူထုအတွက်ကိုယ်ကျိုးစွန့်အနှစ်နာခံပြီးပြည်သူ့ရှေ့ကမားမားရပ်ကာတိုက်ပွဲဝင်သွားခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့်စစ်အာဏာရှင်ခေတ်အဆက်ဆက်အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်းတွေထဲမှာ“မင်းလားကွခင်မောင်မြင့်”ဆိုပြီးအဘဦးခင်မောင်မြင့်ကိုထောင်မှူးဝမှာဆီးပြီးရိုက်တဲ့ဝန်ထမ်းရှိသလို“ကျနေ့အဖေကပြောဘူးတယ်။နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာဦးခင်မောင်မြင့်လိုလူမျိုးကိုခေါ်တာဆိုလို့”မြင်ဘူးအောင်ခြောင်းကြည့်တဲ့ဝန်ထမ်းတွေလဲရှိပါတယ်။

ထောင်ဆိုတာလူဂုဏ်သိက္ခာ၊လူ့အခွင့်အရေးအားလုံးကိုခြိုးနှိမ်ဖျက်သိမ်းလိုက်တဲ့နေရာဖြစ်ပါတယ်။အမှန်တရားအတွက်မာကြာပြီး၊လူထုအပေါ်ညွတ်ပျောင်းတဲ့အဘဦးခင်မောင်မြင့်က“မခံနိုင်လို့ပေါက်ကွဲတာနဲ့စနစ်တကျတွန်းလှန်တာကိုခွဲခြားပြနိုင်တဲ့သူ”လဲဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

လူများစုလွတ်လပ်ဖို့အတွက်တချို့လူတွေဟာသူတို့ရဲ့လွတ်လပ်ခွင့်တွေကိုအဆုံးရှုံးခံပြီး အကျဉ်းထောင်တွေထဲမှာပိတ်လှောင်ခံနေရပါတယ်။လူများစုအသက်အန္တရာယ်လုံခြုံရေးအတွက်တချို့လူတွေဟာသူတို့ရဲ့အသက်တွေကိုအသေခံပေးဆပ်ခဲ့ကြပါတယ်။လူ

များစုဘဝတွေပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့နိုင်ဖို့အတွက်သူတို့ရဲ့ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့ဘဝတွေကိုစွန့်လွှတ်အစတေးခံနေရပါတယ်။

၁၉၉၃ခုဖေဖော်ဝါရီ၁၆ရက်နေ့မှာအဘဦးခင်မောင်မြင့်ဇနီးကြီးကြီးဒေါ်တင်တင်နဲ့အတူကျမတို့အားလုံးတုန်လှုပ်ကြေကွဲခဲ့ရပါတယ်။အဘဦးခင်မောင်မြင့်ဆုံးသွားပြီတဲ့။အင်းစိန်ထောင်တာဝန်ခံအရာရှိကိုယ်စားဒုတိယထောင်ပိုင်ဇော်ဘုန်းရဲ့အကြောင်းကြားစာကစစ်အာဏာရှင်ရဲရိုင်းပျရက်စက်မှုကိုသက်သေထူခဲ့ပါတယ်။

“တာဝန်ခံအရာရှိရုံးဗဟိုအကျဉ်းထောင်အင်းစိန်မြို့စာအမှတ်၁၁၅၅/ရက်စွဲ၁၉၉၃ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီ၁၆ရက်မတင်တင်ဇနီးသိစေရန်၊အကြောင်းအရာ.....အကျဉ်းသားထောင်ဝင်အမှတ်၄၂၆၇/စီခင်မောင်မြင့်(ဘ)ဦးရွှေလင်းသည်ကျန်းမာရေးမကောင်းသဖြင့်အင်းစိန်ထောင်ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ကုသပေးသော်လည်းကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ခြင်းမရှိသဖြင့်၁၆ရက်၂၀၁၉၉၃နေ့၆နာရီ၀၀မိနစ်မှာအင်းစိန်ဗဟိုအကျဉ်းထောင်ဆေးရုံမှာသေဆုံးသွားသည်”တဲ့။

တပ်မတော်သာအမိတပ်မတော်သာအဖဆိုတဲ့စစ်အာဏာရှင်ကတိုင်းပြည်ချောက်ထဲကျမယ့်အချိန်သူတို့ကယ်တင်လိုက်ရပါတယ်တဲ့။အမှန်တကယ်ကတော့ပြည်သူလူထုကိုချောက်ထဲတွန်းချနေတာစစ်အာဏာရှင်ပါ။ပြည်သူအများစုဆင်းရဲငတ်မွတ်ပြီးကျန်းမာရေး၊ပညာရေးစောင့်ရှောက်မှုအလျဉ်းမရှိတဲ့အချိန်တွေမှာစိန်စီသောညလိုမင်္ဂလာပွဲတွေကျင်းပပြီးစစ်အာဏာရှင်မိသားစုတွေဘဝအဆက်ဆက်စားမကုန်အောင်ချမ်းသာနေကြပါတယ်။

တိုင်းပြည်အတွက်ပြည်သူလူထုအတွက်ဒီမိုကရေစီရေးကျိုးပမ်းနေသူတွေကတော့စစ်ကြောရေးစခန်းထဲမှာအနှိပ်စက်ခံရ၊အကျဉ်းထောင်ထဲမှာဘဝပျက်ရ၊အသက်သေကြရတဲ့အထိပါ။ကျမတို့ပြည်သူလူထုရဲ့လိုအပ်ချက်တွေကိုခေတ်အဆက်ဆက်အုပ်စိုးသူကိုတောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့အဘဦးခင်မောင်မြင့်သူ့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုလို့ဘာတခုမှဦးစားမပေးခဲ့ပါဘူး။ဗိုလ်နေဝင်းကအဘဦးခင်မောင်မြင့်ကို“နိုင်ငံရေးမလုပ်နဲ့၊လိုအပ်တဲ့အခွင့်အရေးအားလုံးပေးမယ်”လို့ကမ်းလှမ်းခဲ့ပေမယ့်အဘဦးခင်မောင်မြင့်ကပြတ်ပြတ်သာ

းသားငြင်းဆန်ခဲ့ပါတယ်။တကိုယ်ရေကောင်းစားဖို့ချမ်းသာဖို့ထက်တိုင်းပြည်လိုအပ်ချက်ပြည်သူလူထုလိုအပ်ချက်ကိုရှေ့ရှုခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။

ဆေးလိပ်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်၊ကျောင်းဆရာအဖြစ်နဲ့အဘဦးခင်မောင်မြင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ခဲ့ပါတယ်။၁၈ရက် ၂လ၁၉၉၃ခုနေ့မှာအဘဦးခင်မောင်မြင့်ချစ်တဲ့ရဲဘော်တွေနဲ့အကျဉ်းထောင်ထဲမှာအကျဉ်းကျခံနေရတဲ့ရဲဘော်မိသားစုတွေ၊အဘဦးခင်မောင်မြင့်ကိုချစ်ခင်လေးစားသူတွေ၊တပည့်ကျောင်းသားတွေနဲ့ကြိုတောသုဿန်ဟာမစည်ကားသင့်ဘဲစည်ကားနေပါတယ်။လွမ်းသူ့ပန်းခွေပန်းခြင်း၊ကဗျာတွေနဲ့လွမ်းခြံနေတဲ့အဘဦးခင်မောင်မြင့်ရဲ့ရုပ်အလောင်းကိုကြည့်ပြီးအားလုံးကနုမောတသယူကြီးမရဖြစ်နေကြပါတယ်။အညိုရောင်ဝတ်စုံဝတ်ထားတဲ့ကြီးကြီးဒေါ်တင်တင်ကအဘဦးခင်မောင်မြင့်ကိုမျက်တောင်မခတ်ကြည့်ပြီးတဘဝစာနှုတ်ဆက်နေပါတယ်။

အဘွားဒေါ်ကြည်ကြည်ကပြောဘူးပါတယ်။“နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ဈာပနကိုအာဏာပိုင်ကကြက်ကလေးငှက်ကလေးသေသလိုသဘောထားတာ၊ဒါမျိုးအဖြစ်မခံနဲ့”တဲ့။အကျင်းအကြပ်ကြားထဲကထောက်လှမ်းရေးတွေအများဆုံးစောင့်ကြည့်ခံနေရတဲ့ဈာပနကိုပဲခူးကနေပြီးနောက်ဆုံးဂါရဝပြုလာရောက်သူတွေလဲရှိပါတယ်။ဈာပနကျင်းပတဲ့အအေးခန်းရှေ့မှာဖိနပ်ချွတ်ပြီးမှဝင်လာတဲ့သူတွေပါ။အဘဦးခင်မောင်မြင့်ကိုမမှိတ်မသုန်ကြည့်ပြီးထိခြင်းငါးပါးနဲ့သံမံတလင်းပေါ်မှာထိုင်ကန်တော့ကြပါတယ်။

“ငါတခုမှာခဲ့မယ်။ငါသေတဲ့အခါငါ့အလောင်းကိုငါ့ပါတီအလံနဲ့ဖုံးလွှမ်းပေးပါ။နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိစစ်အာဏာရှင်အစိုးရကိုဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဝင်သွားတယ်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်ပဲ”အဘဦးခင်မောင်မြင့်ဆန္ဒအတိုင်းပါတီအလံအုပ်ပြီးမီးသဂြိုလ်ခဲ့ပါတယ်။တရိုက်ရိုက်တောက်လောင်နေတဲ့မီးသဂြိုလ်စက်ထဲကိုအဘဦးခင်မောင်မြင့်ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကိုထည့်လိုက်ခါနီးအချိန်မှာဒလNLDဦးခင်မောင်ဝင်းကအတင်းဖက်ထားပြီးစူးစူးနစ်နစ်အော်ငိုလိုက်ပါတယ်။ဟုတ်ကဲ့ပါ။ကျမတို့အားလုံးငိုခဲ့ရပါတယ်။

အဘဦးခင်မောင်မြင့်နှစ်ပတ်လည်နေ့ကိုစစ်အာဏာရှင်ကလုပ်ခွင့်မပြုတာဒီနေ့အချိန်ထိပါ။အဘဦးခင်မောင်မြင့်ဇနီးကြီးကြီးဒေါ်တင်တင်သေဆုံးတဲ့အချိန်မှာကျမမြင်ရတဲ့

မြင်ကွင်း၊ခံစားရတဲ့ခံစားမှုကယခုအချိန်မှာရောနှောင်ကာလတွေမှာပါမေ့ပျောက်လို့မရ နိုင်အောင်ဖြစ်ရပါတယ်။အဘဦးခင်မောင်မြင့်ဆုံးပါးပြီးတဲ့နောက်နယ်ကိုပြောင်းရွှေ့သွား ရတဲ့ကြီးကြီးဒေါ်တင်တင်နာမကျန်းဖြစ်ပြီးရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးကိုဆေးလာကုပါတယ်။ တစ်ချိန်ကသူဌေးသမီးကြီးကြီးဒေါ်တင်တင်ကသူ့ဘဝတလျှောက်လုံးမှာထောင်ဝင်စာ တွေပြီး၊သံဇကာနှစ်ထပ်ရှေ့မှာခင်ပွန်းသည်နဲ့မိနစ်အနည်းငယ်စကားပြောခွင့်ရတာကို ဘဲဘဝနဲ့ချီပြီးနှစ်သိမ့်နေရသူပါ။ခုလဲမုဆိုးမ၊နိုင်ငံရေးသမားဇနီးသည်ရဲ့ဘဝနေဝင်ချိန်၊ နောက်ဆုံးခရီးကသိပ်ကိုကြေကွဲဖို့ကောင်းလှပါတယ်။

ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးရင်ကွဲရုံရဲ့ကျောက်စာပွဲပေါ်မှာအသက်မဲ့နေတဲ့ကြီးကြီးဒေါ်တင်တင် ခင်ပွန်းသည်ရဲ့ဖြောင့်မှန်တဲ့နိုင်ငံရေးခံယူချက်ကိုခွန်အားအဖြစ်ပြောင်းပြီးလောကဓံကို ရင်စည်းခံခဲ့သူ၊ဒီလိုအမျိုးသမီးရဲ့နောက်ဆုံးခရီးကတိတ်ဆိတ်ကြေကွဲလို့နေပါတယ်။ အဘဦးခင်မောင်မြင့်ရဲ့ရဲဘော်တွေထောင်အကြိမ်ကြိမ်ကျ၊ပုန်းရှောင်နေကြရတဲ့အချိန် မှာနောက်ဆုံးခရီးကိုလိုက်ပါပို့ဆောင်ရသူတွေကနိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမိသားစုတွေ။ကြီး ကြီးဒေါ်တင်တင်ရဲ့ရက်လည်ဆွမ်းသွပ်ကိုအာဏာပိုင်ကဘယ်ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ဘယ် အိမ်မှာမှလုပ်ခွင့်မပြုလို့ရက်လည်ဆွမ်းကျွေးတရားနာမလုပ်ခဲ့ရပါဘူး။ကျမတို့မြန်မာ့လူ့ အဖွဲ့အစည်းရဲ့ထုံးတမ်းစဉ်လာတွေ၊မွေးရာပါလူ့အခွင့်အရေးတွေကိုရိုက်ချိုးခဲ့တဲ့၊ရိုက်ချိုး နေတဲ့စစ်အာဏာရှင်ပါ။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင်

အဘဦးခင်မောင်မြင့်လိုမြင့်မြတ်တဲ့နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ပြည်သူလူထုအပေါ်ရက်စက်မှု တွေသာပေးနေတဲ့စစ်အာဏာရှင်တွေယှဉ်တွဲနေတဲ့နိုင်ငံကမြန်မာနိုင်ငံပဲဖြစ်ပါတယ်။

သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်...ကျမနှင့်ပန်းအိမ်ပါ။

ရာသီလိုက်တင့်ရွှေပွင့်စကား၊မြသားရိုးနေ၊ပန်းမိုးစေ့၏၊ညောင်ရေသဘင်၊ပျော်ရွှင်သွန်း
လောင်းဆိုတဲ့ရှေးစာဆိုကြီးဦးယာရဲ့ကဗျာနဲ့ကဆုန်လပြည့်အခါတော်ရက်မြတ်ဒီအချိန်
မှာသောတရှင်များကိုဦးစွာပထမနတ်ခွန်းဆက်သလိုက်ပါရစေရှင်။

ဒီအချိန်ဆိုရင်ဖြင့်မန္တလေး-မုံရွာ-မုံရွာ-ကလေးကားလမ်းတလျှောက်တမာနဲ့တွေသင်း
နေရော့မယ်။ကားပြတင်းကတဆင့်တဖြူးဖြူးဝင်လာတဲ့ညလေပြေမှာတမာပန်းရနံ့တွေ
ကခရီးသည်ကျမတို့ကိုလန်းဆန်းအောင်လုပ်နိုင်ပါတယ်။ဘယ်နှစ်ကြိမ်မြောက်မှန်းမ
သိတဲ့ကလေးထောင်ဝင်စာခရီးကိုပြန်တွေးတိုင်းကျမစိတ်လှုပ်ရှားရပါတယ်။စစ်ကိုင်း
တိုင်းကလေးမြို့မော်လိုက်လေးအကျဉ်းထောင်နဲ့ကလေးမြို့မြို့လူထုကကျမဘဝမှာအ
သားတံဆိပ်ဖြစ်နေရပါပြီ။ကျမရဲ့ပထမဘဝကိုကျမမိဘကမွေးဖွားခဲ့ပြီး၁၉၉၈မှာနှစ်ရှည်
ထောင်ဒဏ်နဲ့ကလေးအကျဉ်းထောင်မှာအကျဉ်းကျခံနေရတဲ့ခင်ပွန်းသည်ကိုနိုင်ငံရေး
အကျဉ်းကျမိသားစုဝင်အဖြစ်ထောင်ဝင်စာတွေရတဲ့ကျမဘဝတလျှောက်လုံးကိုစောင့်
ရှောက်ကူညီခဲ့တဲ့မိဘတွေကတော့ကလေးမြို့မြို့လူထုဘဲဖြစ်ပါတယ်။

မန္တလေး-ကလေးကားပေါ်ကဆင်းတဲ့အချိန်ကဘယ်အချိန်ဘဲဖြစ်ပါစေကျမတို့အကျဉ်း
ကျမိသားစုတွေကိုမြို့လူထုကလုံခြုံမှုပေးပါတယ်။ကားပေါ်ကဆင်းဆိုက်ကားစီးပြီးရတ
နာပုံအိမ်ရောက်တာနဲ့ “အန်တီကြည်ရေဗျားစိန်ရေ”လို့ကျမတို့အော်ခေါ်တာနဲ့တံခါး
တွေဖွင့်လာပြီးချက်ခြင်းပြေးလာတဲ့အန်တီကြည်က “မျှော်နေတာ။လာခါနီးပြီလို့ထင်နေ
တာအကိုက်ပ”ဆိုတဲ့အသံကကျမတို့ကိုမျက်ရည်ဝဲစေပါတယ်။အိမ်ဧည့်ခန်းဓာတ်ပုံထဲ
ကနေပြီးကြည့်နေတဲ့ဒေါက်တာသိန်းဝင်းရဲ့နတ်ဆက်အပြုံးကလဲကျမရင်ကိုစို့နှင့်စေပါ
တယ်။ဆရာတယောက်လူ့လောကမှာတကယ်မရှိတော့တာငှာနှစ်ကျော်ပါပြီ။ကလေးမြို့
လေးကိုချစ်တဲ့ဆရာ့နောက်ကိုချင်းအမျိုးသားဦးဒိုထောင်းလိုက်ပါသွားခဲ့ပါပြီ။ကျမတို့
ကလေးအကျဉ်းထောင်အကျဉ်းကျမိသားစုတွေရဲ့ကျေးဇူးရှင်တဦးဖြစ်တဲ့နိုင်ငံရေးအ
ကျဉ်းသားဟောင်းကလေးမြို့မြို့နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချူ
ပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးဒိုထောင်းမတ်လမှာကွယ်လွန်သွားခဲ့တာပါ။ရေဒီယိုသ
တင်းမှာဦးဒိုထောင်းကွယ်လွန်သွားတဲ့အကြောင်းနားထောင်ရချိန်မှာကိုမင်းကိုနိုင်ရေး
တဲ့ကဗျာကိုကျမသတိရလိုက်မိပါတယ်။ဒေါက်တာသိန်းဝင်းဈာပနမှာကိုမင်းကိုနိုင်ပန်း

ချီဆွဲပြီးကဗျာရေးခဲ့တာပါ။ ကဗျာရဲ့နောက်ဆုံးပိုဒ်မှာမြို့ကလေးတော့အဖမဲ့သွားရှာပြီတဲ့။ ဟုတ်ကဲ့ပါ။ အခုလဲမြို့ကလေးမှာထပ်ပြီးအဖမဲ့ရပြန်ပါပြီ။ ၁၉၉၀ပြည့်ရွေးကောက်ပွဲမှာအ နိုင်ရခဲ့တဲ့ကလေးမြို့နယ်မဲဆန္ဒနယ်မြေ(၁)အဖွဲ့ချုပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဒေါက်တာ ဘသိန်းဝင်းအမှတ်(၂)အဖွဲ့ချုပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ချင်းအမျိုးသားဦးဒိုထောင်းတို့ နှစ်ယောက်လုံးကိုန.အ.ဖစစ်အာဏာရှင်ကဝယ်လို့မရခဲ့ပါဘူး။ ဦးဒိုထောင်းရောဒေါက် တာဘသိန်းဝင်းပါအဖွဲ့ချုပ်ပါတီအပေါ်မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူလူထုအပေါ်အမှန်တကယ်သစ္စာရှိ ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုနောက်ဆုံးထွက်သက်အထိသက်သေပြခဲ့ကြပါတယ်။ စစ်အာရှင်ကမိ အားအမျိုးမျိုးပေးခြိမ်းခြောက်အကြပ်ကိုင်၊ ငွေကြေးနဲ့မြို့ဆွယ်ပြီးလွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်တွေကိုဝယ်ယူနေတဲ့အချိန်မှာနေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာတွေကနေအဖွဲ့ချုပ်လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဘယ်မြို့နယ်ကဘယ်သူတော့နှုတ်ထွက်သွားပြီဆိုတာကိုစ ဘလုံးမဲကြီးတွေနဲ့စစ်အာဏာရှင်ကဝမ်းပန်းတသာကြော်ငြာပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုကြော်ငြာ ပေးခဲ့ရတဲ့အထဲမှာကလေးမြို့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၂ဦးစလုံးမပါခဲ့တာကိုကလေး မြို့ပြည်သူလူထုနဲ့အတူကျမတို့အားလုံးဂုဏ်ယူရပါတယ်။

ဦးဒိုထောင်းကဖလမ်းဇာတိဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးမှူးအဖြစ်ရပါတည်ခဲ့သူ လဲဖြစ်ပါတယ်။ ချင်းလူမျိုးဟွာဝါမျိုးနွယ်စုမှာအကြီးအကဲတဦးလဲဖြစ်ပါတယ်။ ဦးဒိုထော င်းတို့ရဲ့ချင်းလူမျိုးတွေနာမည်ပေးကင်ပွန်းတပ်ပွဲအကြောင်းကလဲစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်း လှပါတယ်။ မွေးလာတဲ့ကလေးကသားဦးယောက်ျားလေးဆိုရင်ကလေးဖခင်ရဲ့အဖေ (အဘိုး)ဘက်ကိုယူရပါတယ်။ သားဦးမိန်းကလေးဆိုရင်ကလေးဖခင်ရဲ့အမေ(အဘွား) ဘက်ကိုယူရပါတယ်။ ဒုတိယကလေးကျမှကလေးရဲ့မိခင်ဘက်ကိုယူရတယ်လို့ဆိုပါတ ယ်။ သားယောက်ျားလေးဆိုအဘိုးရဲ့ဘဝကိုဖော်ညွှန်းတဲ့စကားလုံးပါရမယ်။ သားရဲတိရ ဇ္ဈန်ကိုနိုင်တဲ့သူ၊ တော်လှန်ရေးခေတ်မှာပါဝင်တဲ့သူ၊ တောင်ယာစပါးဝမ်းစာဖူလုံတဲ့သူစ တဲ့အကြောင်းကိုအမှီပြုပြီးနာမည်မှည့်ရပါတယ်။ ပရဟိတစိတ်ရှိတာကိုအခြေခံပြီးနာမ ည့်မှည့်တတ်ပါတယ်။ တောင်ယာစပါးစိုက်ပြီးဝမ်းစာဖူလုံတဲ့သူကသားရဲတိရဇ္ဈန်လိုက် တဲ့နာမည်ပေးရင်နာမည်နဲ့မထိုက်တန်လို့လူကကံဆိုးတတ်တယ်လို့ယုံကြည်ကြပါတ ယ်။ ဦးဒိုထောင်းနာမည်ကတိုက်ရည်ခိုက်ရည်ရှိတဲ့လူစွမ်းကောင်းဖြစ်တယ်လို့အဓိပါယ်

ရပါတယ်။ဦးဒိုထောင်းဇနီးဒေါ်ထန်ဆုန်ရဲ့နာမည်ကအဓိပါယ်တွေအများကြီးနဲ့ပါ။သူ့အ
ဘွားကဂုဏ်ရှိတဲ့မျိုးနွယ်ကဖွားတာမို့(ထန်)၊အရာရာကိုအများအတွက်စွန့်လွှတ်သူဖြစ်
လို့(ဆုန်)လို့ပေးခဲ့တာပါ။ဒါကြောင့်ထင်ပါရဲ့ဒေါ်ထန်ဆုန်ကဦးဒိုထောင်းကိုအာဏာပိုင်
ကဖိအားအမျိုးမျိုးပေးအကြပ်ကိုင်ခြိမ်းခြောက်နေတဲ့အချိန်မှာမန္တလေးအကျဉ်းထောင်
ထဲကိုထောင်ဝင်စာသွားတွေတိုင်းသူခံစားနေရတဲ့ဒုက္ခအခက်အခဲတွေကိုပြောမပြဘဲ
ယောက်ျားဘဲ၊နောက်မဆုတ်နဲ့လို့ရိုးရိုးသားသားပြောပြီးခင်ပွန်းသည်ကိုအားပေးတတ်
ပါတယ်။

၁၉၉၀ပြည့်ရွေးကောက်ပွဲမဲဆွယ်စည်းရုံးရေးကာလမှာဘာတွေအခက်အခဲရှိခဲ့လဲလို့ကျ
မဦးဒိုထောင်းကိုမေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ဒီတော့ဦးဒိုထောင်းကခုလိုပြောတယ်။၁၉၉၀ပြည့်ရွေး
ကောက်ပွဲကာလမှာချင်းလူမျိုးတွေကနိုင်ငံရေးပါတီနဲ့ပက်သက်ပြီးအတွေ့အကြုံအားန
ည်းနေသေးတယ်။ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံအပြီးနိုင်ငံရေးပါတီတွေရှိလာတဲ့အချိန်မှာ
NLDကဘာလုပ်မလဲ။တ.စ.ညပါတီကသူတို့ကိုဘာလုပ်ပေးနိုင်မလဲဆိုတာလူထုကနား
လည်သဘောပေါက်ဖို့ခက်ခဲနေပါတယ်တဲ့။ဒီအချိန်မှာကလေးမြို့မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် ၂က
ချင်းလူမျိုးနွယ်စုတွေကိုစည်းရုံးနိုင်ခဲ့တဲ့ဦးဒိုထောင်းရဲ့စကားကသိပ်ကိုတန်ဖိုးရှိခဲ့ပါတ
ယ်။ချင်းလူမျိုးတမျိုးထဲကချင်းပြည်နယ်အတွက်ပညာနေဥစ္စာတိုးတက်အောင်မလုပ်နိ
င်ဘူး။ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်လိုအားရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ပေါင်းစည်းမှနိုင်ငံနဲ့လူမျိုးအတွက်
တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်မယ်တဲ့။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့်

သတ္တိဆိုတာနှစ်မျိုးရှိပါတယ်။လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကိုလုပ်ရဲတဲ့သတ္တိနဲ့မလုပ်သင့်မ
လုပ်ထိုက်တာကိုမလုပ်ဘဲနေရဲတဲ့သတ္တိတွေပါ။သာမန်လူမဟုတ်တဲ့ရဲရင့်သူတွေကစ
တာ့မလုပ်သင့်မလုပ်ထိုက်တာကိုမလုပ်ဖို့အတွက်မတရားမှုတွေကိုငြင်းဆန်တယ်။ခြိမ်း
ခြောက်မှုမှန်သမျှကိုပယ်တယ်။အတားအဆီးမှန်သမျှကိုကျော်ဖြတ်တယ်။သူတို့မှာစေ
တနာ၊မေတ္တာတွေပြင်းထန်နေတာကိုး။စေတနာအားကြီးတဲ့သတ္တိသမားတွေဟာနိုင်ငံနဲ့
လူမျိုးအပေါ်စေတနာထားတယ်။ကိုယ့်အမျိုးသားတွေအခက်အခဲတွေနေတာမျိုး၊အတ

တ်ပညာနိမ့်ကျနေတာမျိုး၊ အောက်ကျနောက်ကျဖြစ်နေတာမျိုးကနေရုန်းထွက်နိုင်အောင်ကိုယ်ကျိုးစွန့်ဦးဆောင်လမ်းပြတယ်။ ဒီလိုအချက်အလက်တွေနဲ့ပြည့်စုံတဲ့သတ္တိပိုင်ရှင်တွေထဲကတစ်ဦးကတော့ကလေးမြို့နယ်အဖွဲ့ချုပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မဲဆန္ဒနယ်မြေ(၂)ကချင်းအမျိုးသားဦးဒိုထောင်းဘဲဖြစ်ပါတယ်။

ဦးဒိုထောင်းကကျေးလက်ကျန်းမာရေးမှူးဘဝနဲ့ချင်းတောင်ဒေသကသူတွေကိုအရင်အလုပ်အကြွေးပြုခဲ့ပါတယ်။ ချင်းတောင်ဒေသမှာရှိတဲ့ဒေသခံတွေရဲ့ကျန်းမာရေးအခက်အခဲကတော့တိုက်နယ်ဆေးရုံနဲ့မိုင်၄၀-၅၀လောက်ဝေးပါတယ်။ ရွာတွေရွာတွေမှာသားဖွားအဆင့်၁၅ရွာလောက်ပဲကြားခံထားနိုင်ပါတယ်။ ချင်းတောင်ဒေသမှာချင်းလူမျိုးအများစုအသက်မွေးကြတာကရွှေပြောင်းတောင်ယာစနစ်နဲ့အသက်မွေးရပါတယ်။ မြေပြန့်နည်းတဲ့အတွက်လှေကားထစ်စိုက်ပျိုးနည်းလဲရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်တောင်ကျရေများတဲ့အတွက်လှေကားထစ်စိုက်ပျိုးနည်းကအသုံးမများပါဘူး။ ချင်းလူမျိုးအများစုကအမဲလိုက်ကြပါတယ်။ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ရင်ဆိုင်ရရင်လူနာကိုအမြန်ဆုံးဆေးကုသပေးနိုင်တဲ့ဆေးရုံမရှိပါဘူး။ မိုင်၄၀-၅၀လောက်ဝေးတဲ့အတွက်ကျန်းမာရေးမှူးကိုအဓိကထားအားကိုးရပါတယ်။ ဦးဒိုထောင်းကလူနာအတွက်ဆိုနေပူမိုးရွာမရှောင်နေညီအချိန်မရွေးဘယ်လောက်ဝေးပါစေအပင်ပန်းခံလိုက်လံဆေးကုသပေးပါတယ်။ တောင်ပေါ်ဒေသမို့လူနာရှင်ကတောင်တက်တောင်ဆင်းခြေလျင်လျှောက်ရသလိုကျန်းမာရေးမှူးဦးဒိုထောင်းကိုယ်တိုင်လဲခြေထောက်အားပြုပြီးလူနာဆီအရောက်သွားရပါတယ်။ လူနာကဆေးရုံမှာအတွင်းလူနာအဖြစ်ဆေးဝါးကုသခံမှအသက်ရှင်ရမယ့်အခြေအနေမျိုးဆိုဦးဒိုထောင်းရင်ထုမနာဖြစ်ရပါတယ်။ ဆေးရုံကိုအချိန်မှီသွားနိုင်ဖို့မလွယ်ကူတာ၊ ဆေးရုံမှာဆေးကုသခံနိုင်ဖို့လူနာရှင်မှာငွေကြေးမရှိတာအစရှိတာတွေကြောင့်အသက်အဆုံးရှုံးခံလိုက်ရတဲ့လူနာတွေကိုမြင်ရတိုင်းစနစ်ဆိုးခေတ်ဆိုးကိုပြောင်းလဲပစ်ချင်တဲ့စိတ်တွေဦးဒိုထောင်းရင်ထဲကိန်းဝပ်နေခဲ့ရပါတယ်။

ဒီလိုဒေသခံတွေကိုချင်းအမျိုးသားဦးဒိုထောင်းကသူတတ်နိုင်တဲ့ဆေးဝါးအကူအညီနဲ့စောင့်ရှောက်ကူညီခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ဦးဒိုထောင်းကိုဒေသခံတွေကကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြသတဲ့အနေနဲ့ကြက်အရှင်တတ်နိုင်သူကကြက်အရှင်၊ ကြက်အရှင်မတတ်နိုင်တဲ့သူက

ကြက်ဥနဲ့လက်ဆောင်ပေးပြီးရိုးရာဓလေ့အတိုင်းဂုဏ်ပြုတတ်ကြပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး ကျေးဇူးဆပ်ပြတာကတော့၁၉၉၀ရွေးကောက်ပွဲမှာအဖွဲ့ချုပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ဦးဒိုထောင်းဝင်ရောက်အရွေးချယ်ခံတော့ချင်းအမျိုးသားတွေကသူတို့ရဲ့ဘဝကံ ကြမ္မာကိုပုံအပ်ပြီးမဲပေးခဲ့ကြပါတယ်။ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးကာလမှာဦးဒိုထောင်းရဲ့အဓိက အားသာချက်ကကျန်းမာရေးမှူးဘဝနဲ့ဒေသခံတွေအပေါ် စေတနာထားခဲ့တာရယ်၊ ချင်း မျိုးနွယ်စုတွေရဲ့ဘာသာစကားအားလုံးကိုကျွမ်းကျင်တဲ့အတွက်ရယ်၊ သူ့မျိုးနွယ်ရဲ့ဂုဏ် သိက္ခာကြီးမားမှုရယ်ကြောင့်မဲနိုင်ခဲ့တာလို့ချင်းအမျိုးသားကြီး REV နန်းခင်းခမ်ကပြောပြ ခဲ့ပါတယ်။ ချင်းအမျိုးသားတွေရဲ့အသဲကြားကမဲတပြားကိုဆွဲထုတ်ယူနိုင်တဲ့စကားလည် ပါပါတယ်။ ချင်းလူမျိုးတမျိုးထဲနဲ့နိုင်ငံအတွက်မဆောင်ရွက်နိုင်ဘူး။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစု ကြည်လိုအားရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ပေါင်းပြီးလုပ်မှချင်းပြည်နယ်အတွက်ပညာ၊ ဓန၊ ဥစ္စာ၊ ဝမ်းစာဖူ လုံအောင်တိုးတက်အောင်လုပ်နိုင်မယ်ဆိုတဲ့စကားကိုယခုအချိန်ထိမှတ်မိနေတယ်တဲ့။ ဒီစကားကိုယုံယုံကြည်ကြည်ပြောခဲ့တဲ့ဦးဒိုထောင်းလိုဘဲချင်းအမျိုးသားတွေကလဲယုံ ကြည်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ချင်းပြည်နယ်စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်မှာချင်းတောင်တန်း ဒေသတခုလုံးလှိုက်လှိုက်လှဲလှဲကြိုဆိုပြီးဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုဂုဏ်ပြုခဲ့ကြပါတယ်။ ဖလမ်းမြို့နဲ့ကလေးမြို့ကြားဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကားဖြတ်သန်းတဲ့အချိန်မှာတေ ဘင်ပေါ်ရွာလေးတရွာကကားတားပြီးဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုကြက်အရှင်တကောင် ပေးပြီးချင်းထုံးစံနဲ့ဂုဏ်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုကြိုဆိုရင်ဝန်ထမ်းဆိုအ လုပ်ဖြတ်မယ်၊ အရပ်သူအရပ်သားဆိုထောင်ချမယ်လို့အာဏာပိုင်ကခြိမ်းခြောက်တဲ့ကြား ကကြိုဆိုကြတာပါ။ ဒီလိုတောင်တန်းတွေကြားကရွာလေးတွေအထိဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်ရဲ့တန်ဖိုးဂုဏ်သတင်းလေးစားမှုတွေစိမ့်ဝင်နေအောင်စည်းရုံးနိုင်သူတွေထဲမှာဦး ဒိုထောင်းပါခဲ့ပါတယ်။

ကားလမ်းတွေမကောင်းလို့ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ကားပျက်လို့ဘယ်အချိန်မိမိနေ အိမ်ရှေ့ကဖြတ်မယ်လို့မသိတဲ့ချင်းအမျိုးသားတွေရဲ့အိမ်မှာတံခါးမပိတ်ဘဲဖယောင်းတို င်မီးတွေထွန်းပြီးတညလုံးကြိုဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ညအမှောင်မှာဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

အတွက်ဒေသခံပြည်သူလူထုတွေထွန်းပေးလိုက်တဲ့အလင်းရောင်တွေချင်းတောင်တခုလုံးလင်းထိန်သွားရပါတယ်။

ဦးဒိုထောင်းကၢၤ၉၉၇မှာထောင်ဒဏ်ဂုနစ်နဲ့မန္တလေးအကျဉ်းထောင်မှာအကျဉ်းကျခံခဲ့ရပါတယ်။ဦးဒိုထောင်းကမဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ချင်းတောင်တန်းဒေသတခုလုံးကျန်းမာရေး၊ပညာရေး၊စိုက်ပျိုးရေး၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနလန်ထူနိုင်ပြီလို့အတွေးရှင်းအမြင်ရှင်းနဲ့ယုံကြည်ချက်ပြင်းစွာသူ့ဘဝကိုပေးဆပ်ခဲ့ပါတယ်။နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိကလေးမြို့နယ်အမှတ်(၂)မဲဆန္ဒနယ်မြေအဖွဲ့ချုပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ချင်းအမျိုးသားဦးဒိုထောင်းအဖြစ်မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူလူထုနဲ့အဖွဲ့ချုပ်ပါတီအပေါ် သစ္စာရှိသွားတဲ့သူရဲကောင်းတဦးဘဲဖြစ်ပါတော့တယ်။

လေးစားရတဲ့သောတရှင်များရှင့်

ချင်းတောင်တန်းတွေနဲ့တောင်ဇလပ်ပန်းတွေကိုမြင်ရသူတိုင်းကသိပ်လှတာပဲ၊သိပ်သာယာတာပဲလို့ဆိုခဲ့ရင်ဒေသခံပြည်သူလူထုရဲ့အတွင်းသားဘဝကိုမြင်နိုင်အောင်ကြည့်ခွင့်ရကြပါစေလို့ကျမဆန္ဒပြုလိုက်ပါတယ်။

သောတရှင်များမျှဝေခံစားနိုင်ကြပါစေ။ကျေးဇူးတင်ပါတယ်.ကျမနှင်းပန်းအိမ်ပါ။